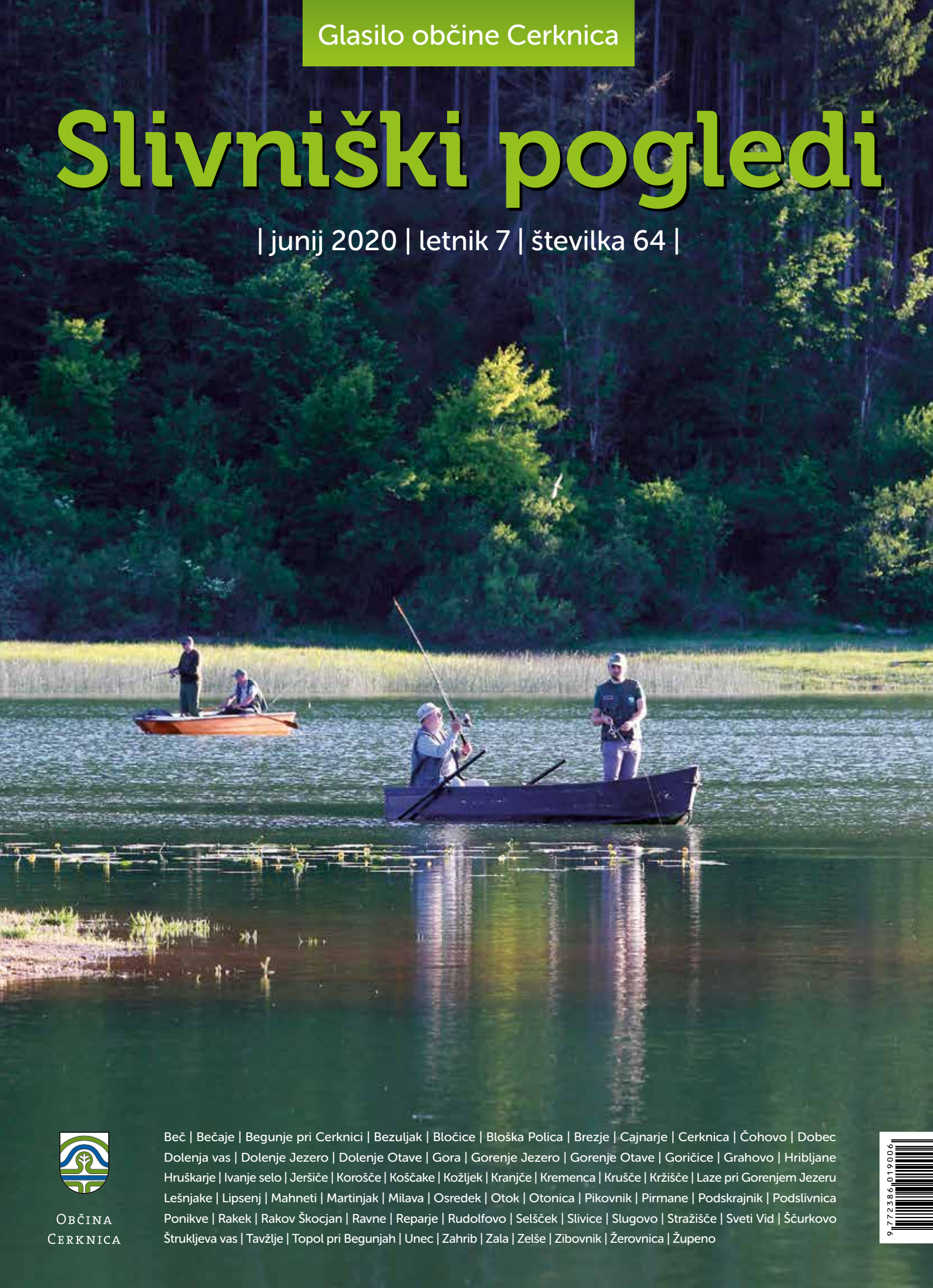

Glasilo občine Cerknica

Slivniški pogledi

| junij 2020 | letnik 7 | številka 64 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Miro Bavdek

7 Izpostavljam

8 Iz občinske hiše

11 Razpis

12 Aktualno

14 Gospodarstvo

18 Utrip

19 Dogaja se

20 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

Korošče

22 Naša društva

24 Kultura in kulturniki

26 Mladi mladim

27 Šport

28 Obveščamo

31 EnSvet

32 Ideja za izlet

33 Notranjski regijski park

34 Razgibajmo možgane

Notranjska

Google Play

App Store

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica
Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.
Fotografija na naslovnici: ribičija, Ljubo Vukelič
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.
Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.
Odgovorna urednica: Maruša Opeka
Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič
Urednik fotografije: Ljubo Vukelič
Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.
Tisk: Para tiskarna, d. o. o.
Naklada: 4.050 izvodov
ISSN: 2386-0197

📧 **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

📧 **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Prenos iz

App Store

NA VOLJOV

Google Play

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanjih!

Hiša na nepravem mestu, avtomobil je ali ga ni in nikoli ne veš, kaj je komu sreča ...

© Ljubo Vukelič

V uvodniku majskih Slivniških pogledov, v katerem je svoje misli z nami delil župan Marko Rupar, so me močno nagovorile njegove naslednje besede: »Poleg zdravila in cepiva za koronavirusno bolezen zato čakamo tudi na pilule proti črnogledosti, hujskaštvu, pesimizmu. Upam, da jih iznajdejo, še preden bo za zdravje in narod prepozno.« Tudi sama se večkrat sprašujem, ali ljudje

sploh znamo iskreno pohvaliti in videti dobro tam, kjer je.

Slovenska ljudska zgodba, ki jo je povedal Bruno Barut, priredila pa Cerknica Anja Štefan, govori o tem, kako sta oče in sin šla prodat osla. Ker je bil semenj daleč, je oče rekel sinu, da bo zaradi svoje majhnosti težko hodil, zato naj se raje dvigne na osla. Sin je osla res zajahal in tako so nadaljevali pot. Že v prvi vasi so srečali mnogo ljudi, eden izmed njih je rekel: »Poglejte, no, tistega otroka! Na oslu sedi, jaha, oče se pa zadaj vleče. Naj hodi, saj je še mlad!« Oče in sin sta vlogi zamenjala in šla naprej. Tokrat oče na oslu, sin pa poleg. V drugi vasi sta zaslišala: »Poglejte tistega dedca! Če se ni sam usedel na osla ... Otrok naj pa zadaj teče!« Nista vedela, kaj bi storila, zato sta šla skozi tretjo vas tako, da sta osla gnala kar praznega. Ljudje pa spet: »Če nista ta dva bedaka! Osla ženeta, pa kar praznega! Vsaj eden bi ga jahal, če ne oba!« Oče je gledal in se spraševal: »Dobro. Pa kaj naj narediva? Najbolje, da ga res zajahava oba!« Zlezeta na osla in gresta naprej. Nekdo tam na cesti pa spet: »Uboga živalca! Se vam nič ne smili? Saj komaj še gre!« Oče osla ustavi in reče: »Tako je, sinko, vidiš, nič ni prav. Niti prazen osel, niti eden gor, niti dva gor, niti nič! Je zmeraj kaj narobe,« pravi, »ker – vsem ljudem nikoli ne ustrežeš!«

In res je tako. Ko denimo nek znanec zgradi novo hišo, znamo hitro naštet, kaj vse je na njej narobe in kako mi takšne ne bi imeli niti, če nam bi jo nekdo podaril. Če je hiša sicer res krasna, ni postavljena na pravem mestu, morda bi morala stati meter levo ali desno, morda je celo preveč na soncu ali pa premalo. In če po našem mnenju ni prevelika (»Ojoj, kdo jo bo vzdrževal?«), je premajhna (»Ojoj, nova hiša, pa tako majhna; če se že dela, naj bo velika, a ne?«) – prava zagotovo ni. Podobno je, ko naš sosed pripelje nov avtomobil. Seveda je na njem, v njem, narobe vse, kar je mogoče, a istočasno že preverjamo po avtosalonih, kakšne so kaj cene vozila, ki si ga mi želimo, čeprav smo še včeraj zatrjevali, da naš avtomobil odlično deluje. »Ja, sosed pa ne bo boljši od nas, to pa že ne.«

A obstaja področje, ko se pa zdi, da je ljudem prav, čeprav pravzaprav ni. O tem lahko priča prototipska zgodba ostarelih zakoncev z ločenim sinom. Ko jima je prišlo na ušesa, da tudi v zakonu sosedov škriplje, dneva nista začela z ničimer drugim kot s preverjanjem tega, ali je avtomobil sosede oziroma soseda še pri hiši. Upanje, da bo morda šlo tudi pri sosedu kaj »narobe«, kot je šlo pri njih, ju je polnilo z veseljem in radostjo. Nikoli ne veš, kaj je komu sreča – je naslov srbske ljudske zgodbe, in tako bi lahko poimenovali tudi to. Skrbi me dejstvo, da Slovar slovenskega knjižnega jezika privoščljivega človeka opiše tako: »ki drugemu privoščči, navadno kaj slabega, hudega«. Ja, navadno. Torej ljudem prej privoščimo kaj slabega kot dobrega? Zaradi privoščljivosti se ljudje ukvarjamo s stvarmi, ki se nas ne tičejo, po drugi strani pa pri dejstvih, denimo zlorabah nemočnih, takšnih, ki si sami ne morejo pomagati, čeprav zanje vemo in smo morda edini, ki vemo, raje pogledamo stran in rečemo: »To se mene ne tiče.«

Tako je. Proti koronavirusu se res morda obeta cepivo, pa proti črnogledosti in privoščljivosti? Levi, desni ali v sredini. Začeti moramo pri sebi in ga kar sami ustvariti. Lahko ga.

Polona Otoničar Pajk

Miro Bavdek

Rojen na štefanovo leta 1929. Hudomušni starosta zborovskega petja na Notranjskem. »A tudi fotograf, da bo prišel? Kar naj, saj sem lep!« Jeršičev, ki že 47 let živi v Begunjah.

Je kdo od staršev pel?

Ata je pel od mladih let, v cerkvenem in moškem zboru pri Svetem Vidu. Še pred vojsko. Zbora se še dobro spomnim. Ko je bilo odkritje plošče padlim borcem iz prve svetovne vojne pri Svetem Vidu leta 1938, še vem, kaj so peli: Slovenec sem, Buči, morje Adrijansko ... Take so peli.

Ste peli tudi doma?

Joj, z atom sva doma dosti prepela! Še v Kraljevini sem pel pri šolskem zboru. Ko sem bil star 16 let, sem začel pa na koro peti. Ata je sam ostal. Po vojski je vse šlo, sem se pa jaz pridružil cerkvenemu zboru. Na božični večer sem prvič zapel. Organista ni bilo, so ga Italijani pospravili, sem pa jaz, samouk, začel malo igrati na orgle. Vodil sem cerkveni zbor in še moški kvintet pri Svetem Vidu. Potlej smo se pa preselili.

Zakaj?

Dve teti sta bili pri hiši. Od ata teta je bila že od prej tam, potem je prišla še od ata sestra iz Amerike. Hiša starinska, sin v šolo do Svetega Vida, v snegu je bila od Jeršiča dostikrat zaprta pot. Smo se odločili, kupili parcelo in naredili hišo v Begunjah.

Pri Svetem Vidu ste imeli v 50. letih tudi glasbeno skupino?

Imenovala se je Mladi zadružniki. Jaz sem trobento špikal. Kvintet smo bili.

Kje ste se pa navadili igrati trobento?

Sam. V Ljubljani so jo kupili, pa bariton, kitaro, klarinet. Harmonikar je imel pa svojo harmoniko. Kar fino sem se navadil, me je še harmonikar pohvalil. Igrali smo na ohceti, veselica, v gostilni Bavdek pri Svetem Vidu. Ko je bilo žeganje, je bila veselica še pa še. Je bilo kar beštro. Včasih smo se veliko družili, tudi zvečer smo se na vasi dobili pa zapeli. Je bilo pevcev, oja.

Na Vidovskem so radi peli. Če ne v štirih predvojnih gostilnah pri Sv. Vidu, pa na vasi.

Gostilničarji so bili vaši sorodniki?

Z Bojanom sva bila bratranca. Mama je bila iz tiste hiše, Bavdkova, in z Bavdkom se je poročila. Ata je bil pa s Čohovega. Njegov oče je bil mizar. Natančen. Tudi moj oče in njegovi bratje so bili mizarji. Petnajst otrok je bilo pri hiši, pri petnajstem je pa mama umrla. Pri nas smo bili štirje otroci, trije fantje in punca. Starejši brat je po vojski šel, 96 bi bil zdaj star. 43. leta sem dobil tifus,

» Tabor je bil dežurni zbor za vse, praznike, pogrebe, proslave.«

v bolnici sem bil skoraj tri mesece. Nekaj časa za mano je prišla še mama, ga je tudi dobila. Ko sva prišla nazaj k Svetemu Vidu, je bilo vse prazno! Iz Ljubljane domov sva med nemško ofenzivo hodila šest dni. Štampetov most je bil podrt, vlak ni vozil naprej. Na Vrhniki je bil en s kmečkim vozom, na Zaplano je šel. Mama ga je prosila, jaz sem komaj švedral, naj naju pelje do Logatca. »Če je tako, je rekel, vaju bom pa peljal, pa iz Logatca šel gori.« V Logatcu je bila moja teta v službi, v gostilni pri Tolazziju. Tam sva bila čez noč, od tam sva prišla na Rakek. Tam

sva bila pri Bombaču. Tistem, ki je imel konje. Ko je bila pot odprta, sva prišla do Cerknice in bila tam čez noč pri stricu, pri mesarju. Mamin brat je bil. Sva se pretolkla do Begunj in sva bila tam pri teti, atovi sestri Franci. Potlej je pa Franca zrihtala, ko je šla ena s konji k Svetemu Vidu po seno, da sva se s tisto peljala. Ko sva prišla domov, maln je takrat še delal pod Jeršičem, je pa ata prišel iz grabna. Ves zaraščen. Se ni nič bril ta čas.

Ste imeli pri Svetem Vidu tudi kakšno dramsko skupino?

Jaz sem dosti iger odigral, še kot šolarček in potlej po vojski. Nastopali smo v šoli. V tisti, ki je ni več. So bile velike učilnice. Ljudje so radi prišli, saj drugega niso imeli. Ni bilo telefona, televizije, nobene reči.

Učitelji so bili v redu?

Čez nobenega nimam kaj reči. Lobe je bil učitelj. Ko je šel stran in je prišla druga učiteljica, me je predstavil: »No, če ga boš kaj rabila, ta je glavni.« Po vojski pa nisem več hodil v šolo, ker sem bil prestar. Samo šest razredov sem lahko naredil.

Župnika Andreja Makovca se spomnite?

Ja, seveda. Z Rudolfovega je bil. Nazadnje je bil v Begunjah župnik, prej je bil pa 40 let pri Fari na Blokah. Preprost, domač človek je bil, pa delaven. Zdaj je prazna njihova hiša, saj je vse prazno. Tako so prazne naše vasi, Sveti Vid je prav prazen, Zala je prazna, Rudolfovo ...

Na Vidovskem ste bili zelo povezani tudi pri delu, če je bilo treba.

Ja, vsaka vas je skupaj delala. Spomnim se, da sem jame kopal za daljnovod, ki je šel k Svetemu Vidu. V takem bregu in skalah je bil! Glih dobro sem prišel od vojakov, pri inženirjih sem bil. So mi dali razstreliti jamo za daljnovod dvojniki. Sem zavrtal, sestra mi je držala sveder. Tako je ruknilo! Samo jaz sem se ob cajtu skrtil. Mama je bila daleč proč na njivi, se je prav pri njej treslo. Potem pa tišlarija, cimprarija. Tesar sem po poklicu.

Ste bili zraven, ko so v šestdesetih letih v Kotlu pod vasjo Zala hoteli narediti jezero?

Saj sem jaz delal jez, pa ga je velika voda odnesla proti Iški.

Ste se kot otrok hodili kopat h Kotlu?

Malo sem bil v Kotlu, je bil predaletč od nas. Mi smo hodili pod našo vas. Opečnik se imenuje potok. Tam so tolmunčki, pa smo se malo zmočili. Mrzla voda, ampak dobro je bilo.

Kje ste se navadili cimprati?

48. leta smo imeli tečaj v Cerknici, dva meseca. Potem sem se pa sam. Delo uči človeka. Na Gradišču sem delal, zadnjih deset let sem bil pa v šoli za hišnika.

Katere stavbe so »vše«?

Bloki pri Žajfnici in v Vidmu v Cerknici imajo vsi moje strehe, pa stopnišča. Opaže sem tudi delal. Za banko sem delal vsa tesarska dela. Še pokojni Jože Mekinda me je pohvalil. Hotel v Rakovem Škocjanu smo delali, pa Močilnik pri Vrhniki, spodnji del je na pilotih, betonskih. Tam sem delal od začetka do likofa. Je prišel pogledat inšpektor iz Ljubljane. »Ja, takega betona pa še nisem videl.« Jaz sem bil natančen. Je rekel direktor, da sem preveč natančen, da se preveč zamudim. »Jaz naredim natančno, da paše skupaj,

pa je enkrat narejeno, za drugimi je treba pa popravljati. Kdo se bolj zamudi?«

Bi znali narediti kozolec?

Seveda. Naredil sem vsako sorto cimpre, o, ho, ho, pa flikarje po strehah. Tudi trije zvoniki so moji: Bezuljak, Kožljek in sv. Jurij pri Cajnarjah. Najlepše je bilo v Bezuljaku. Ko sem na vrh nesel križ, se je tako lepo videlo okoli! Turnčka sem

» Če se lepo poje, so vse (pesmi) lepe.«

naredil pa za sv. Ožbolta v Begunjah in za cerkev v Topolu. Prvo sem šel pa delat v Lož, v Kovinoplastiko. Štiri bolj z mizarske stroke so nas poklicali, da bomo klavirske harmonike delali. Eno leto sem bil tam, vse sorte smo delali, samo harmonik ne. Potlej sem si naredil majhno krožno žago, da sem lahko tipke rezal. Ne vem, za koliko harmonik sem jih narezal. No, ko so videli, da s harmonikami ne bo nič, so me hoteli v štancarijo vzeti za delovodjo. Sem jim rekel, da sem cimperman, in sem šel na Gradišče.

Kdaj ste pa začeli peti v Cerknici? Ko ste se preselili v Begunje?

Že prej. Ko sem šel v šiht, sem stanoval v Cerknici. 61. leta sem začel peti v moškem zboru, Izgoršek je bil zborovodja. Iz Zasavja je bil, na Brestu je delal. No, ko smo se pa doli preselili, sem pa prec dobil pošto od Tabora.

Basist, ne?

Basist, ja. Skozi nas je vodil Janez Kranjec. Če ni mogel, sem ga tudi zamenjal, ali pa če smo šli na dva kraja. Za pogrebom, recimo. Leta 2008, ko smo ostali brez zborovodje, sem odrajtal 108 pogrebom.

Ste šli z Moškim pevskim zborom Tabor v Ameriko?

Ja, leta 78. V Clevelandu smo bili. Tam sem spal pri eni sestrični, druga me je pa prepeljevala, kamor je bilo treba. Najbolj me je presenetilo, da je ameriški zbor Zarja tako skrbel za nas. Prej so oni prišli k nam, smo jih malo počastili, so bili zadovoljni in nas povabili na obisk. Preden smo šli, so nas naši vrtili za dokumente. Dva sta morala iti v Zagreb na zaslihanje na ameriško ambasado. Ambasador je hotel, da nekaj zapojeta. Pa sta se: »Znaš to, znaš to?« No, pa sta le eno zapela. Mi smo bili navaden zbor, saj če bi bili Slovenski oktet, ne bi bilo problema. Pa je bilo, češ, kaj gremo. No, pa so bili zadovoljni v Ameriki, aha! Smo imeli naštudiranih pesmi še pa še.

Katera pesem pa vam je najbolj pri srcu?

Joj, jih je pa toliko, da težko rečem. Če se lepo poje, so vse lepe. Morda Vasovalec.

Katera pa je ta?

»Jaz pa vem, da ti si moja in da ljubiš me srčno ...«

Za Mirom Bavdkom je slika njegove rojstne hiše pri Jerščih.

Žena Angelca je moževo udejstvovanje pri MPZ Tabor brezpogojno podpirala.

Kateri koncert s Taborom vam je bil najlepši?

Ajejej. Najlepša sta bila tista, preden smo šli v Ameriko, pa potlej, ko smo prišli nazaj. Takrat smo se pa malo postavljali, da smo bili v Ameriki. V Grahovem in Cerknici smo imeli koncert. Res smo bili kar malo važni.

Veliko ste bili naokoli. Kaj so pa doma rekli?

Zadovoljni so bili, ker so imeli mir. (Izjavi je sledil glasen smeh sogovornika in soproge Angelce, ki je prišla naokoli, sin Valentin pa je dodal, da so z mamo in sestro pri hiši veliko delali sami.) Tako je bilo, pretolči smo se morali. Tabor

je bil dežurni zbor za vse, praznike, pogrebe, proslave. Skoraj vsak dan sem kam šel. Spomnim se, ko sem v Topolu Kranjcu delal cimper za hišo. Smo lajštali, vmes smo popoldne peli pa na pogrebu. Nič, preobleči se, na pogreb, pa hitro nazaj na streho. Pa je rekla Janezova žena: »Joj, danes ste pa hitro prišli.« Seveda, ko se je mudilo za streho.

Pri Taboru ste bili glavni za hece, kajne?

Ijoj, saj sem moral vice pripovedovati.

Imate sina in hči, vnukinje. Je kdo izmed njih pevec?

Valentin kar dobro pobira bas. Poje pri cerkvenem zboru v Begunjah, njegovi hčerki pa pri mladinskem cerkvenem zboru. Imam pet vnukinj. Pravnuki so me kar malo postarali. Štirje so, peti je na poti.

Kaj vam pomeni petje?

Dosti je vredno. Prinese lepo življenje in dobro družbo.

✉ info@evora.si
☎ 041 218 212

POROČNI PLESNI TEČAJ

Pred vama je trenutek, ko s partnerjem stopata na skupno življenjsko pot. Vse bolj pomemben del poroke je tudi otvoritveni poročni ples, ko mladoporočenca zaplešeta svoj prvi ples. Vsi si želimo, da bi ta dan ostal nepozaben in bi vajin ples še polepšal že tako poseben dogodek.

V Plesnem klubu Evora za mladoporočenca pripravimo posebno in unikatno koreografijo, lahko pa vaju naučimo tudi tiste plesne, ki jih bosta zagotovo potrebovala na zabavi po uradnem delu.

dunajski in angleški valček | rumba | ča-ča-ča | tango | disco-fox | polka | salsa

---

V otvoritvenem poročnem plesu lahko skupaj združimo različne plesne zvrsti in naredimo vajin otvoritveni ples še bolj poseben in enkratni. Kot presenečenje na "ohceti" lahko za skupinski ples pripravimo tudi družice, priče, starše, svate in s tem navdušite tako mladoporočenca kot vse povabljenca.

ZAPLEŠITA V NOVO OBDOBJE ŽIVLJENJA S PLESNIM KLUBOM EVORA

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Predstavniki ministrstva in direkcije na obisku

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec, državni sekretar Aleš Mihelič, v. d. direktorice Direkcije RS za infrastrukturo Lilijana Herga, vodja Sektorja za investicije v ceste pri Direkciji RS za infrastrukturo Tomaž Willenpart in poslanka Državnega zbora RS Iva Dimic so 15. maja v okviru terenskega obiska v občinah Logatec, Cerknica in Loška dolina obiskali cerkniško občinsko upravo.

Skupaj s sodelavci jih je sprejel župan **Marko Rupar**. Ekipi ministrstva in direkcije je predstavil šest ključnih projektov na področju državnih cest v občini Cerknica v letih 2020-2023.

Na območju občine Cerknica sicer poteka 50,7 kilometra kategoriziranih regionalnih cest, občinska uprava pa je ministru in sodelavcem predlagala nekaj poglobitvenih ureditev, za katere je dokumentacija že v teku priprave in bi bile ob podpori pristojnih institucij lahko kmalu izvedljive.

Občina Cerknica si želi začeti z drugo fazo investicije urejanja odseka na cesti Rakek–Logatec pri železniški postaji na Rakeku, zavzema se za rekonstrukcijo državne ceste z izgradnjo kolesarske steze od Grahovega do Bločic, ureditev ceste skozi Cerknico skupaj z ureditvijo pločnikov in modernizacijo cestne infrastrukture. Občina in ministrstvo se strinjata, da se čim prej pripravi podrobni prostorski načrt za obvoznico v Cerknici ter uredijo nivojski prehod z železnico, podvoz in pločnik na Rakeku.

Glede na informacije, ki so jih podali predstavniki ministrstva in direkcije, je župan Marko Rupar zelo optimističen in pričakuje, da se bodo projekti v bližnji prihodnosti res lahko izvedli. Tako župan kot minister sta poudarila, da bo ponoven gospodarski zagon močno odvisen od investicij občin. »Zelo obetavno je, da je Vlada RS določila višje povprečnine, ki jih bodo lahko občine vložile v infrastrukturne projekte. Optimističen sem, da bomo na ta način lažje sodelovali pri projektih,« je povedal minister. Pozdravil je tudi namere okoljskega ministra **Andreja Vizjaka**, ki se je zavzel, da bi postopki pridobivanja dovoljenj stekli hitreje. »To bo olajšalo izvedbo projektov,« je poudaril minister.

Župan je bil zadovoljen tudi s konkretnimi podatki o začetkih del in izvedbi razpisov na nekaterih lokacijah, o katerih je spregovoril **Tomaž Willenpart**. Že v letošnjem letu naj bi bil predviden razpis za nadaljevanje druge faze ceste pri železniški postaji na Rakeku, s strani ministrstva

se nadaljujejo postopki za umeščanje kolesarske poti od Grahovega proti Bločicam, ki bo del Krošnjarske poti in bo s kolesarsko mrežo povezala jugovzhodno Slovenijo in del Primorsko-notranjske regije. Na to pot bi se lahko kot del prihodnjih kolesarskih navezav priključila tudi odseka na Uncu in v Ivanjem selu. Poslanka Iva Dimic je opozorila, da je tam cesta nevarna, brez pločnika in kolesarske steze. Kot je potrdil državni sekretar Aleš Mihelič, je ravno trajnostna mobilnost eden izmed ključnih ciljev, zato je izgradnja kolesarskih poti poglobitvena. Je pa res, da je treba projekte zaradi omejenega števila sredstev načrtovati po odsekih.

Glede reševanja nivojskega prehoda z železnico na Rakeku pa investicija dobiva že konkretnejše obrise, saj so predstavniki direkcije potrdili možnost racionalizacije projekta, kar bi pocenilo gradnjo in omogočilo krožno urejanje prometa pri tovarni Valkarton. Prav tako je Willenpart napovedal, da bodo v kratkem z izgradnjo pločnika v dolžini 300 metrov nadaljevali urejanje dela Notranjske ceste na odseku od krožišča pred Cerknico do krožišča pri Žajfnci v dolžini 500 metrov.

Srečanja se je udeležil tudi poveljnik štaba Regijske civilne zaščite za Notranjsko **Sandi Curk**, ki se je zahvalil vladnim predstavnikom za ukrepanje pri obvladovanju epidemije, ni pa pozabil pohvaliti tudi župana in občinskih služb.

Občina Cerknica pomaga po svojih močeh

Občina Cerknica se zaveda, da bo po zaključku zdravstvene nastopila tudi vsesplošna kriza. Spodbudno je, da je država hitro ukrepala in poskrbela za pomoč. Tako se teža krize na srečo ni prevalila na lokalne skupnosti. Kar pa ne pomeni, da porabe in izdatkov ni treba skrbno načrtovati.

Kot je že večkrat poudaril župan **Marko Rupar**, bi lahko nepremišljene bonitete še s strani občinske uprave lokalni skupnosti in gospodarstvu na dolgi rok prej škodile kot pa koristile.

NUSZ

Župan poudarja, da bodo za oživitve vseh segmentov družbe kmalu potrebna tudi investicijska vlaganja. Pomemben finančni vir so ravno plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju NUSZ). Občina Cerknica bo v teh dneh oddala bazo podatkov Finančni upravi RS (FURS), od koder bodo začeli s pošiljanjem odločb o odmeri NUSZ za leto 2020. Odmera tudi po Zakonu o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi

javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-Cov-2 (COVID 19) sodi med nujne zadeve. Zaradi posledic, ki lahko nastanejo v zvezi z razglašeno epidemijo koronavirusa, so bile že na ravni države za fizične osebe sprejete možnosti odpisa, delnega odpisa, obročnega odplačevanja ali odloga plačila davka – NUSZ. Pravne osebe lahko ob hujši gospodarski škodi zaprosijo za odlog ali obročno plačilo. V izjemnih primerih (stečaj, neizterljivost ...) je seveda mogoče takim zavezancem davek tudi odpisati. Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju pa tako fizičnim kot pravnim osebam dovoli odlog plačila davka za čas do dveh let. Za čas odloga oz. obročnega plačila ne tečejo zamudne obresti. Vse vloge za odlog so dosegljive na spletni strani eDavki.

Občina Cerknica se pridružuje mnenju finančnega ministrstva, da je skupek ukrepov zadosten in primeren, da se prepreči, da bi NUSZ kateremu koli zavezancu pomenil nesorazmerno breme. Še dodatni ukrepi pa bi lahko pomenili znaten izpad proračunskih sredstev občin, kar bi vplivalo tudi na njihovo delovanje oziroma bi bilo treba izpad nadomestiti iz drugih virov.

Potrebe lokalne skupnosti

Ne glede na to, da je pomoč ponudila že država, pa bo tudi cerkniška občina v okviru svojih zmožnosti ponudila podporo na področju malega gospodarstva, turizma in kmetijstva, saj ostajajo sredstva, ki jih dodeljuje prek javnih razpisov, nespremenjena. Občinska uprava se je tudi odločila, da za objekte v lasti občine, ki jih uporabljajo različna kulturna,

športna društva in organizacije ter jih v času epidemije ne morejo koristiti, ne bo treba plačevati tekočih stroškov in stroškov uporabe.

Občina Cerknica vseskozi spremlja potrebe in pripravlja ustrezne rešitve, ki so finančno in zakonsko vzdržne. Župan Marko Rupar bo občinskemu svetu predlagal, da sprejme rebalans proračuna, s katerim bi zagotovili subvencioniranje komunalnih storitev, ki se bodo zaradi stanja na trgu dražile. S tem bi zagotovili, da bodo cene v naši občini kljub razmeram na trgu ostale nespremenjene.

Zaradi zmanjšanja gospodarskih aktivnosti prihodki komunalnih podjetij upadajo, fiksni stroški izvajanja storitev pa ostajajo na skoraj enaki ravni. Pri tem ne gre pozabiti, da so komunalna podjetja trpela že zaradi kolapsa sistema prevzemanja komunalne odpadne embalaže in odvoza blata iz čistilnih naprav. Elaborat predračunske cene za leto 2020 kaže, da je treba za 27,16 odstotka zvišati ceno storitev čiščenja komunalne odpadne vode ter storitev, povezanih z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami (MKČN). Potrjeni ceni znašata 0,8054 €/m³, predračunski ceni za leto 2020 pa 1,0241 €/m³. Za povprečno štiričlansko družino, ki je priključena na kanalizacijsko omrežje, to v skupni ceni položnice pomeni dvig za štiri odstotke (sedaj plačuje 72,96 evra, po zvišanju pa bi 76,23 evra). Za povprečno štiričlansko družino, ki je priključena na greznico, pa to v skupni položnici pomeni dvig za pet odstotkov (sedaj plačuje 61,67 evra, po zvišanju pa 64,56 evra). Razlika v tem primeru znaša 118.803 evre in jo bo ob podpori občinskega sveta pokrili občinski proračun.

Koši za pasje iztrebke

Kot opažajo prebivalci različnih krajev občine Cerknica, lastniki psov še vedno ravnajo neodgovorno in na sprehajalnih poteh, zelenicah, dvoriščih puščajo iztrebke svojih štirinožnih prijateljev. Na pobudo Odbora Krajevne skupnosti Cerknica bodo na petih lokacijah v Cerknici postavili opozorilne table, ki bodo lastnike psov nagovarjale k odgovornemu ravnanju. Tabli skupaj s koši za pasje iztrebke pa so že postavili na dveh krajih v Grahovem (v bližini križišča proti osnovni šoli in pri osnovni šoli). V občini so še trije koši na Rakeku, deset pa jih stoji v Cerknici. ■

Nova igrala v Zelšah

Občina Cerknica je v zadnjih letih v številnih krajih postavila otroška igrala, ki so osvežila dogajanje in postala pomemben kraj druženja. V začetku maja so igrala (gugalnice, tobogan, hišico ...) postavili v Zelšah. Člani odbora Krajevne skupnosti Cerknica so že na 3. seji v začetku marca sprejeli sklep, da se igrala namestijo ob ograjenem nogometnem igrišču. Sredstva v višini slabih 2.000 evrov je zagotovila Občina Cerknica v okviru proračunske postavke za krajevne skupnosti. Ukrepi so se že sprostili, tako da lahko zelški otroci igrala tudi že uporabljajo. ■

Obnove

Ker v letošnji zimski sezoni ni bilo veliko izdatkov za zimsko službo, je Občina Cerknica zagotovila sredstva iz naslova rednega vzdrževanja tudi za sanacijo dveh dotrajanih in ozkih mostov pri naselju Hruškarje. Dela so izvajalci zaključili konec maja. Naložba je vredna 36.000 evrov.

Javno podjetje (JP) Komunala Cerknica pa je pred tedni končalo z obnovo poljske poti v dolžini 600 metrov, ki povezuje Gorenje in Dolenje Otave. Naložbo v višini 7.000 evrov je krila Občina Cerknica. Delavci Komunale so na odseku izkopali zemljinu in nasuli pesek. ■

Nov najemnik

Občina Cerknica je na podlagi zbiranja ponudb pogodbo za oddajo Doma na Slivnici podpisala z **Robertom Polajžerjem**, ki je med prijavitelji ponudil najvišjo ceno najema. Pohodniki so lahko že ugotovili, da se nov najemnik pripravlja na obratovanje. Najprej bo gostom stregel iz brunarice pred domom, sočasno pa bo v skladu z dogovorom z Občino Cerknica potekala obnova pritličja doma, za katero bo slednja letos namenila 50.000 evrov. Kot je poudaril župan **Marko Rupar**, bodo glede na potrebe najemnika načrt obnove tudi v prihodnje vodili skupaj. ■

Širitev optičnega omrežja

Telekom Slovenije je v sodelovanju z Občino Cerknica že v lanskem letu začel z gradnjo optičnega omrežja, ki bo krajanom omogočilo višje internetne hitrosti in še boljšo izkušnjo spremljanja televizije.

Izgradnja priključka optičnega omrežja do objekta je za vse lastnike hiš in etažne lastnike v večstanovanjskih stavbah, ki se bodo med projektom vključili v načrtovano traso, brezplačna. Izvedba del je sicer v večini primerov povezana s predhodno izvedbo gradbenih del, za kar je treba pridobiti ustrezna soglasja.

Telekom Slovenije načrtuje, da bo gradnja v sodelovanju s krajanji in občino tako kot do sedaj potekala skladno z zastavljenim terminskim načrtom.

V letu 2019 je bila zaključena nadgradnja omrežja v Vidmu, na Kovačevi in Bračičevi ulici. Vklon storitev v teh treh ulicah že poteka.

V letošnjem letu so se pričela dela za nadgradnjo omrežja na Taboru, Cesti 4. maja, Partizanski cesti, Gerbičevi cesti, Cesti pod Slivnico, Petrovčičevi ulici, Hacetovi ulici, Zidanškovi ulici, Sinji gorici, Cesti na Jezero, Casermanovi ulici, Peščenk, Brestovi ulici, Kraški ulici, Primšarjevi ulici, Lovkovi ulici, Hribarjevi ulici, Gasparijevi ulici ter v Dolenji vasi. Na teh območjih hkrati potekajo montažna dela; priklop novih naročnikov na optične priključke pa bo možen v drugi polovici leta. Gradbenih posegov je skupaj za približno 15 km.

Izvedba del je povezana s pridobitvijo soglasij, zato se lahko zgodi, da se bo seznam ulic še nekoliko spremenil. Telekom Slovenije bo občane obvestil o morebitnih spremembah.

V prihodnje v Telekomu Slovenije načrtujejo še izgradnjo optičnega omrežja po nepokritih krajih v občini, med njimi tudi v Martinjaku.

Glavna prednost optičnega omrežja je velika pasovna širina, ki omogoča še hitrejši, zanesljivejši in varnejši prenos podatkov, saj je optična povezava manj občutljiva na motnje in poškodbe, ki jih povzročajo udari strele. Optično omrežje zagotavlja vrhunsko uporabo televizije, interneta in fiksne telefonije.

Krajanji boste o možnosti naročila storitev obveščeni sproti, ko bo možen vklon novih naročnikov. Telekom Slovenije priporoča, da se za prehod na optiko odločite v času izvedbe gradbenih del, saj bodo po tem dodatni izkopi za povezave do hiš potekali z daljšim časovnim zamikom.

Na občinsko upravo se občani pogosto obračajo z vprašanji, povezanimi s priklopi na optično omrežje. Svetujemo jim, da pri svojem operaterju najprej preverijo, ali imajo možnost priklopa, saj je treba poudariti, da je v veliko krajih v občini Cerknica optično omrežje že na voljo.

Zahvala

Spoštovane občanke in občani občine Cerknica, sredi marca se je z razglasitvijo epidemije novega koronavirusa naše javno in družabno življenje skoraj ustavilo, s čimer smo uspešno zajezili širjenje bolezni. Minula dva meseca sta bila težka, posledice bomo čutili še dolgo.

V boju proti širjenju nove bolezni smo bili poleg vseh ostalih v prvih bojnih vrstah tudi pripadniki civilne zaščite. V tesnem stiku z regijskim štabom so se v teh izrednih razmerah še posebno izkazali vsi občinski štabi civilne zaščite. Možje in žene, ki so ob svojih rednih službah koordinirali dobavo zaščitne opreme, oskrbo ranljivih skupin ljudi, skrbeli za upoštevanje ukrepov za preprečitev širjenja bolezni, obiskovali pomoči potrebne, aktivirali prostovoljce ...

Regijski štab Civilne zaščite za Notranjsko se iskreno zahvaljuje pripadnikom štaba Civilne zaščite občine Cerknica na čelu s poveljnikom **Matjažem Knapom** in županom **Markom Ruparjem**. Ponosni smo, da občine in civilno zaščito v naši regiji vodijo ljudje, ki so v skrajnih razmerah ves svoj čas pripravljene žrtvovati za dobro skupnosti.

Da smo tako uspešno zajezili epidemijo, gre zasluga tudi vam, drage občanke in občani občine Cerknica. Upoštevali ste vse omejitve in se naučili živeti odgovornejše kot doslej. Virus je še med nami, dokazali smo, da lahko živimo tudi z njim, dolžnost vseh nas pa je, da do odkritja učinkovitega zdravila ali cepiva še naprej ostajamo previdni.

Iskrena zahvala vsem imenovanim, zdravstvenemu osebju in številnim prostovoljcem.

Sandi Curk, poveljnik Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko

Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica objavlja razpis za vpis za šolsko leto 2020/2021.

Program	Priporočljiva starost	Opombe
Predšolska glasbena vzgoja	5	Brez predhodnega preizkusa
Glasbena pripravnica	6	Brez predhodnega preizkusa
Klavir	7–8	Sprejemni preizkus
Harmonika	7–9	/
Diatonična harmonika	9–11	/
Violina	6–8	/
Viola	9–13	/
Kontrabas	9–18	/
Violončelo	7–9	/
Kitara	7–9	/
Flavta	9–11	/
Klarinet, saksofon	9–11	/
Rog, trobenta	9–11	/
Tuba, pozavna	11–18	/
Tolkala	8–11	/
Petje	15–24	/

Izobraževanje za program glasba traja 4, 6 oziroma 8 let.

Sprejemni preizkusi za vpis v glasbeno šolo za šolsko leto 2020/2021

CERKNICA

(sreda)

3. 6. 2020

10. 6. 2020

17. 6. 2020

26. 8. 2020

RAKEK

(torek)

9. 6. 2020

16. 6. 2020

za vse oddelke v Cerknici

naknadni rok za vse oddelke v Cerknici

STARI TRG

(ponedeljek)

8. 6. 2020

15. 6. 2020

NOVA VAS

(četrtek)

11. 6. 2020

**Sprejemni preizkusi (preverjanje glasbene nadarjenosti) bodo za vse razpisane roke od 17. do 19. ure.
Za informacije pokličite na telefonsko številko 01 70 50 733.**

Avtor in fotograf: Mitja Fajdiga

»Protikoronske« okrasne površine

Letošnjo pomlad smo imeli na Uncu, Rakeku in v Ivanjem selu srečo z novozasajenim cvetjem. Cvetiče mačehe in urejene okrasne površine so poživljale duha in so bile tako soborci proti koronski nejevolji.

Pomladno in poletno okrasno cvetje

Do vključno maja so v okrasnih gredah cvetele mačehe, trajna sivka je lepo zelena, bohotilo se je okrasno grmičje. Skrbniki so nekatere rastline prispevali tudi sami. Oglejte si katero od okrasnih površin; dve nista enaki!

Letošnjo pomlad so nam jo skoraj zagodle izredne zdravstvene razmere in suša. Dobavitelji cvetja so namreč iz drugih občin. K sreči je imelo Turistično društvo (TD) Rakek občni zbor že konec februarja in kmalu zatem sem naročil mačehe, ki so nam jih dobavili v začetku marca. Vsem skrbnikom rastlin ni uspelo takoj vsaditi – ena skrbnica je obležala zaradi zdravstvenih težav z roko in tako je s pomočjo druge skrbnice gredo pod rakovško cerkvijo zasadila v drugi polovici marca, spet drugi so imeli težave z lačno srnjadjo, ki je v rakovškem naselju Pod Tičnico osmukala vse mladje, s cvetjem vred.

Kljub težavam so skrbnice drugod po Rakeku, v Ivanjem selu in na Uncu posadile več kot 450 mačeh (!). Šele poletno cvetje pride v vse javne okrasne grede.

Zaradi pomladanske suše je bilo treba mačehe zalivati, sicer bi propadle. Pri tem nam je pomagalo Javno podjetje (JP) Komunala Cerknica, d. o. o., ki je dovolilo zalivanje večjih okrasnih površin TD Rakek z vodo iz protipožarnih hidrantov. Najlepša hvala Komunali Cerknica!

Mačehe so zaradi suše bohotno zacvetele šele konec aprila in v maju, ko so bile najlepše. Kar žal nam jih je, a konec maja jih običajno nadomesti poletno cvetje. Z začetkom poletne vročine namreč začnejo veneti in propadati, zato se nadomestijo s poletnim cvetjem. Nakup poletnega cvetja financira Občina Cerknica, za kar se ji prav tako zahvaljujemo.

Skrbnišтво okrasnih površin

Včasih nas kateri mimoidoči ogovori med oskrbovanjem grede in vpraša, zakaj si dajemo toliko opravka, ali pa celo, koliko smo plačani za to. Prosim? Vsi člani društva delamo prostovoljno, ker radi živimo v lepo urejenem kraju, in seveda brezplačno.

Včasih pa nas kdo tudi pohvali (in priskoči na pomoč). To cenimo!

Smo okrasni odsek Turističnega društva Rakek. Skrbniki okrasnih površin skrbimo za cvetlične grede, zelenice okrog njih in njihovo čistočo. Podpisani usklajujem vsakoletno obnovo gred ter njihove neposredne okolice in nabavo zelenega cvetja. Te zadolžitve sem 2014 prevzel od pokojnega **Leopolda Freliha**, ki me je vpeljal v organizacijo, za kar sem mu še danes hvaležen.

Dodajam, da je moških skrbnikov več. Vključno s kosci zelenic, obrezovalci grmičevja in vzdrževalcem okolice počivališča na koncu Rakeka nas je šest; to je službena številka, v resnici včasih pomaga tudi soprog še kake skrbnice več.

Kolikor mi je znano, je pri nas z načrtnim olepševanjem kraja začelo Olepševalno društvo Vrhnika v osemdesetih letih devetnajstega stoletja (da, pred dobrimi 130 leti). Torej bi se TD Rakek lahko imenovalo tudi Olepševalno društvo, ki olepšuje kraj predvsem za nas same (in tudi za druge). V mesecih, ko nismo smeli potovati iz občine, je bilo cvetje v domačem kraju soborec proti »koronskovirusni« nejevolji.

Skratka, brez požrtvovalnih skrbnic in skrbnikov ne bi bilo okrasnih površin, ki so nam v času izrednih zdravstvenih razmer tudi boljšale razpoloženje, ne le lepšale kraja.

Okrasne lokacije in njihovi skrbniki:

1. Unec, križišče pri Gasilnem domu Unec – **Marija Turk, Ivanka Matičič, Neva Zemljak, Sonja Kovič** in **Ziza Serdarevič**;
2. Unec, nova vas, križišče – **Gabrijela Beber** (prej **Antonija Mršek, Tatjana Bauman** in **Djurdja Oblak**);
3. Ivanje selo, Na vasi – **Lučka Milavec**;
4. Ivanje selo, pri gasilnem domu – **Tadeja Prešeren Hrestak**;
5. Dovce, odcep z glavne ceste – **Martina** in **Rajko Telič** ter **Ana Ferjančič**;
6. Dovce, križišče sredi soseske – **Anica Pirc, Tončka Frelih** in **Mimica Ropotar**;
7. Rakek, pod cerkvijo, pri avtobusni postaji – **Oktavija Kos, Meta Ileršič** in **Lucija Steržaj Pohle**;
8. Rakek, korita pred pokopališčem – **Barbara Šivec**;
9. Rakek, pri telefonski govorilnici, parkirišče pred železniško postajo – **Nada Stražišar, Anton Škof** in **Mitja Fajdiga**;
10. Rakek, transformator nasproti Kartonaže in Pr' Vivodu – **Milka Leskovec**;
11. Rakek, križišče v naselju Pod Tičnico – **Majda Svet, Tomaž Kočever**;
12. Rakek, pri bencinski črpalki – **Kristina** in **Vinko Hace**;
13. Rakek, zelenica ob počivališču – **Ivanka** in **Matevž Bajt**.

Avtorici: Sabina Popek Simšič Fotograf: Ljubo Vukelič

Ribolov je veliko več kot le konjiček

Ribiška družina (RD) Cerknica je bila ustanovljena že leta 1956 z namenom reševati ribe v presihajočem Cerknškem jezeru pred poginom. Lojze Mikše in še 23 domačinov so 1. julija 1956 na pobudo kolegov iz Ljubljane ustanovili družino, ki še danes skrbi za reševanje rib v nepredvidljivem presihajočem jezeru.

Pogled v preteklost

Ribiška družina je že pred 64 leti takoj dobila pooblastilo, da uredi zadrževalnik vode pred Rešetnimi jamami. Zaradi gradnje so se pritožili vaščani Dolenjega Jezera, saj so bila dela v nasprotju s preteklimi prizadevanji osuševanja jezera, za kar je bilo porabljenih ogromno sredstev. Majhen stalni ribnik, ki je nastal za zadrževalnikom vode, pa je bil last splošnega ljudskega premoženja Agrarne skupnosti Dolenje Jezero. Na pobudo vaščanov Dolenjega Jezera je Okrajni ljudski odbor Ljubljana 12. septembra 1956 sklical vodopravno razpravo. Izgradnja jezusa je bila po mnenju ribičev edina rešitev za preprečevanje ogromne gospodarske škode. Zemljišče 61 metrov dolgega jezusa in stalnega ribnika za Rešetom, velikosti devet hektarjev, je bilo na nerodovitnem zemljišču v strugi, ki ni bilo primerno za pašo živine. Vaščani glede izgradnje zadrževalnika takrat niso imeli večjih ugovorov, saj je bil postavljen na istem zemljišču kot njihov manjši jez, zgrajen in podrt že pred leti. Udeleženci razprave so želeli, da bližnja zemljišča ob ribniku, ki so jih v suši uporabljali za košnjo, ne bi bila zamočvirjena, zajezeno vodo pa bi lahko uporabljali za napajanje živine ter ob požaru. Z izgradnjo jezusa so soglašali tudi Občina Cerknica in krajevni odbori. Ribiško društvo Cerknica je predlagalo, da bi zemljišče ribnika prenesli na splošno ljudsko premoženje, od katerega lastniki ne bi plačevali davkov.

Danes je zgodba drugačna. Tajnik RD Cerknica **Dejvid Tratnik** pravi, da je sodelovanje z domačini dobro. »Večina članov in vodij reševanja prihaja iz objezerskih vasi, kot so Dolenje Jezero, Dolenja vas in Martinjak,« pojasni. RD Cerknica je bila desetletja znana po prirejanju veselic v Ribiškem kotu na Cerknškem jezeru. Tratnik pove, da »so ribiči takrat poskrbeli, da so v jezeru naložili dovolj jezerskih rib, predvsem šlajnov, jih dali v paco in tako pripravili za peko. Zadnja leta veselic ni več, v jezeru je manjše število domorodnih rib in tudi

David Petrič s krapom (© osebni arhiv)

higienski ukrepi so zelo strogi, kar onemogoča pripravo in prodajo jezerskih rib.«

Primarne naloge društva sicer ostajajo, je pa v zadnjem desetletju večji poudarek na zaščiti domorodnih vrst rib. V letu 2016 so v celoti zaščitili potočno postrv. Genetske raziskave so pokazale, da so lokalne postrvi med genetsko čistejšimi v Sloveniji, zato ribolov in plen nista več možna. Ravno tako je bil ukinjen lovopust za tujerodne rdečeperke in ostrize. V vodah RD Cerknica se jih lahko lovi celo leto.

Dela je veliko, stroškov še več

RD Cerknica je v zadnjih desetih letih opravila 256 reševalnih akcij; rešenih je bilo 265.000 rib in 180 rakov. Članov RD je trenutno 150; prihajajo z različnih koncev Slovenije, tudi iz Gorenjske in Štajerske. Po ocenah člani na leto opravijo nekje do 3000 ur reševanja. »Se pa lahko pohvalimo, da imamo kar 40 mladincev, kar nas med vsemi ribiškimi družinami v Sloveniji glede na odstotek mladih uvršča na prvo mesto. Tudi na splošno je zanimanj tako za ribolov kot za reševanje veliko,« je navdušen Tratnik.

David Petrič je že od leta 2009 član RD Cerknica. »Za ribolov me je navdušil oče,« pojasni, »že kot otroka, in če mi čas dopušča, grem loviti trikrat na teden – tolikokrat, kot je dovoljeno.« David bo letos dopolnil 18 let, kar pomeni, da bo z opravljenim ribiškimi izpitom na ribolovu

Dovolilnice so na prodaj v cerknškem Debelem baru in tudi na spletu.

popolnoma samostojen. David je vesel: »To mi seveda pomeni veliko, najbolj pa uživam, ko mi uspe prevarati ribo; krapa, če sem natančen, ker je med težje ulovljivimi ribami.«

Ribiška družina ima vsako leto zelo velike stroške z reševanjem rib. Vključujejo nabavo škornjev, mrež, vzdrževanja terenskega vozila.

Nerešena problematika RD Cerknica še vedno ostaja vsakoletno plačevanje koncesijske dajatve za upravljanje z vodami državi, ki znaša 2500 evrov. Predsednik RD Cerknica **Miha Urh** pojasni, da so vse ribiške družine v sklopu Ribiške zveze Slovenije že posredovale poziv k oprostitvi plačila koncesije za naslednji dve leti, a dogovora do zdaj še niso prejele. »Zmanjšanje ali oprostitve koncesijske dajatve za upravljanje se državnemu proračunu najbrž ne bi veliko poznalo, cerkniškimi ribičem pa bi pomenilo ogromno – tako materialno kot tudi moralno,« je jasen Urh.

Sicer obstaja tudi Evropski sklad za trajnostni razvoj ribištva, vendar po pojasnilu Dejvida Tratnika običajno za sredstva zaprosijo večja društva, ki imajo proračun 100.000 evrov ali več. Največjo oviro za društvo predstavlja pogoj, da je prijavljen projekt treba v 15 odstotkih financirati s strani društva. Zadnja leta so sicer razpisi v večini namenjeni trženju ribiških proizvodov.

Proti koncu leta 2014 je bil narejen do sedaj največji napredek pri upravljanju z vodostajem na Cerkniškem jezeru. Pogovori in usklajevanja z različnimi deležniki so potekali predvsem glede najvišjega sprejemljivega vodostaja pri zaprti zapornici na Novi Karlovi. RD Cerknica je dosegla leta 2008 zastavljen cilj, da bi ta zapornica ponovno obratovala; vsaj v zimsko-spomladanskem času, ko se na Cerkniškem jezeru drstijo avtohtone ribe in je ob presahnitvi narejena največja možna škoda ekosistemom Cerkniškega jezera.

Ribolov in turizem

»Ribištvo je zagotovo del lokalne turistične ponudbe, ki pa se je začela razvijati šele v zadnjih letih,« pojasni Dejvid Tratnik in pri tem doda, da sta na Turistično-informativnem centru (TIC) Cerknica še vedno samo dva odstotka povpraševanj po ribiškem turizmu, kar je malo. Ideja je, da se tovrstni turizem v občini okrepi in da veliko dnevnih ribičev v destinaciji ostane dlje časa. RD Cerknica ponuja najem čolna za ribolov, ki se ga lahko najame v Debelem baru v Cerknici. »Tudi ribolovne karte zadnjih deset let prodaja Debeli bar,« nadaljuje Tratnik, »izbor je bil narejen na podlagi dosegljivosti ponudnika in lastnik Miha je dosegljiv vedno, tudi med vikendi in prazniki, ko je povpraševanje največje.« Ribolovne dovolilnice je pred časom prodajal tudi hotel v Rakov Škocjanu, vendar je bila zaradi stalne menjave lastništva in odpiralnega časa tam prodaja nezanesljiva. Urh še doda, da je veliko interesa tudi za lokalni ulov, vendar zakon koncesionarjem prepoveduje prodajo, masovno prodajo pa lahko opravljajo samo registrirani ribogojci ali pa upravljalci komercialnih ribnikov. »Zadnja leta se dogaja, da jezero presahne tudi petkrat, šestkrat na leto. To pomeni veliko škodo tudi za trajnostno upravljanje z ribami ob dejstvu, da jezero gosti tudi veliko število ptic, ki se prehranjujejo z ribami,« Miha Urh odgovarja na vprašanje, zakaj masovni ribolov ni prihodnost.

Z namenom promocije ribištva pa RD Cerknica v okviru občinskega praznika vsako leto za občane organizira brezplačni ribolov postrvi v potoku Cerkniščica. Ribiški dom je odprt vsako drugo sredo v mesecu. Tam članom in ostalim obiskovalcem nudijo informacije o društvu, jezeru in tudi širše, v njem pa je možno tudi prespati in ob tem kupiti subvencionirano ribolovno dovolilnico. Redna cena dnevnih dovolilnic za ribolov v vodah RD Cerknica se giblje od 14 evrov za ribolov ščuke v Rakovem Škocjanu do 25 evrov za dnevni ribolov v potoku Cerkniščica Kot zanimivost: že pokojni ribič **Janko Tavčar** je leta 2016 z ribiško palico ujel 110 cm dolgo ščuko v Rešetu v Cerkniškem jezeru. Take ščuke so danes na jezeru izjemna redkost in tako velike ribe ni nihče ujel že več kot 40 let. »Internetna prodaja je trenutno še testna. Poteka prek vseslovenske platforme, ki združuje večino slovenskih ribiških družin,« pojasni Tratnik. Dovolilnice si je na ta način mogoče rezervirati vnaprej, plačilo pa je možno z vsemi plačilnimi karticami in tudi prek Paypala.

V RD Cerknica težav s podmladkom nimajo.

Novi čuvaji proti kršiteljem

Protokol ribarjenja ureja Pravilnik o športnem ribolovu Ribiške družine Cerknica, ki določa vrsto in način uplena rib, lovopust. »Vsa ta pravila mora ribič tudi nujno upoštevati,« je jasen Dejvid Tratnik. Pa vendar je kršitev pravilnika kar nekaj. »Večinoma se kaznuje ribolov brez dovolilnice, neupoštevanje ribolovnega režima in protipravno uplenjene ribe,« našteva sogovornik, »ne tolerira se tudi članov, ki lovijo na večje število palic, kot je dovoljeno. Kazni niso zanemarljive, kazen za prvi prekršek je 250 evrov, kazni se lahko seštevajo in na koncu je lahko to tudi 4000 evrov na osebo.« Pozornost namenjajo predvsem izobraževanju novih ribiških čuvajev. Letos jih bodo izobrazili kar pet.

Kot potrdi Dejvid Tratnik, so imeli z Regionalno razvojno agencijo (RRA) Zeleni kras nekaj pogovorov glede razvoja turističnih paketov. V svojih vrstah ima RD Cerknica strokovno usposobljenega vodiča, ki v več jezicah lahko vodi domače in tuje ribiče v ožjih skupinah ter tako nanje tudi prenaša svoje znanje. RD Cerknica veliko sodeluje tudi z Notranjskim regijskim parkom (NRP), saj je društvo član projektne sveta deležnikov v okviru LIFE Stržen – trenutno v tem okviru poteka sanacija struge Stržena v Ključih. Je pa tudi ponudnik na tradicionalnih dnevih NRP.

Vir: Lokalna akcijska skupina (LAS) Notranjska

S »Časovnim preskokom« do dediščine

Aktivnosti projekta Interaktivni turizem za vse se približujejo koncu. V sklopu projekta, katerega cilj je bil razvoj turizma s pomočjo sodobnih tehnologij, je nastal nov, integriran turistični produkt, ki je prvenstveno namenjen ranljivim skupinam, kot so gibalno ovirani, starejši, gluhi, slepi in slabovidni ...

Produkt, poimenovan »Časovni preskok«, nudi zabavno in poučno virtualno potovanje po skriti, izginjajoči in nedostopni naravni in kulturni dediščini šestih, v projektu sodelujočih Lokalnih akcijskih skupin (LAS). Obiskovalci, pa ne samo iz ranljivih skupin, si bodo z uporabo očal za prikaz virtualne resničnosti na izhodiščnih točkah lahko ogledali zanimivosti. Na območju LAS Notranjska sta vstopni točki Youth hostel Ars Viva in Turistično-informativni center (TIC) Lož, ostale vstopne točke pa so še v Pivki, Novi Gorici, Trbovljah, Ribnici in na Ljubnem. S pomočjo virtualne resničnosti bodo prikazani Snežnik z naravnim rezervatom Ždrolc, medvedom, žago, presihajoča Pivška jezera, ledena jama v Paradani, flosarstvo po reki Savinji, ribniško suhorobarstvo in rudnik Trbovlje-Hrastnik.

Projekt je povezal šest lokalnih akcijskih skupin: LAS Notranjska (kot vodilni partner), LAS Zgornja Savinjska in Šaleška dolina, LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS v objemu sonca, Partnerstvo LAS Zasavje in LAS po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Iz LAS Notranjska kot partnerji sodelujejo še Zavod Ars Viva, Javni zavod Snežnik in Zavod Red Tree Heritage. Partnerji so projekt prijaviли na razpis

© Izsek iz letaka »Časovni preskok«

kmetijskega ministrstva za izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalnih akcijskih skupin. Vrednost projekta za območje LAS Notranjska je 86.127 evrov, sofinancira pa ga Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP).

V času poletnih počitnic za otroke pripravljamo počitniško varstvo

EVORA
ples do nebes

POLETNE AKTIVNE POČITNICE

Pestre, zabavne in aktivne počitnice v Plesnem klubu Evora

Ustvarjalne in športne delavnice, zabava z družabnimi igrami, izleti in veliko gibanja na prostem, rolanje, kolesarjenje, branje, petje, ples...

Tedensko dopoldansko varstvo za otroke, stare od 5 do 12 let

Varstvo bo potekalo vsak dan od ponedeljka do petka od 7.00 do 16.30 ure, poskrbljeno bo za hrano in pijačo

Termini julij:
 1. termin: od 29.6.2020 do 3.7.2020 2. termin: od 6.7.2020 do 10.7.2020 3. termin: od 13.7.2020 do 17.7.2020

Termini avgust:
 4. termin: od 17.8.2020 do 21.8.2020 5. termin: od 24.8.2020 do 28.8.2020

Prijave zbiramo do petka 19.6.2020 oziroma do zapolnitve prostih mest.
 Vse dodatne informacije dobite na: www.evora.si, info@evora.si ali 041 218 212

20. maj – svetovni dan čebel

V sredo, 20. maja, smo tretjič praznovali svetovni dan čebel. Decembra 2017 je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov (OZN) na pobudo Čebelarske zveze Slovenije ter s pomočjo Republike Slovenije, Organizacije ZN za hrano in kmetijstvo (FAO) in široke mednarodne podpore razglasila 20. maj za svetovni dan čebel.

Zaradi epidemije covid-19 je tretja mednarodna obeležitev svetovnega dne čebel z naslovom »Bee Engaged« (Angažiraj se za čebele) potekala virtualno. V popoldanskem času so na sedežu Čebelarske zveze Slovenije v počastitev praznovanja svetovnega dne organizirali še slavnostno sejo.

Fotografija je s priložnostne razstave ob prvi obletnici praznovanja 20. maja v knjižnici na Rakeku.

Čebelarstvo je del zgodovinske in kulturne dediščine, kranjska čebela pa eden od nacionalnih simbolov.

20. maj je tudi rojstni dan Antona Janše, ki velja za pionirja sodobnega čebelarstva in enega največjih strokovnjakov. Bil je prvi učitelj sodobnega čebelarstva na svetu, ki ga je cesarica Marija Terezija imenovala za stalnega učitelja na novi šoli za čebelarstvo na Dunaju.

Glavni namen svetovnega dne čebel je ozaveščanje svetovne javnosti o pomenu čebel in ostalih opraševalcev za človeštvo v luči prehranske varnosti in globalne odprave lakote ter skrbi za okolje in biotsko raznovrstnost.

Ob svetovnem dnevu čebel čestitam vsem čebelarjem in čebelarkam za praznik, obenem izrekam zahvale Občini Cerknica, vrtcem in šolam, ki skrbijo za promocijo in razvoj čebelarstva. Ob tem pa vsem zvestim porabnikom medu in medenih izdelkov, ki jih pridelajo krajevni pridelovalci, v imenu čebelarjev Čebelarskega društva (ČD) Rakek zagotavljam, da bomo z našimi čebelicami (kranjskim sivkami) še naprej skrbeli za kakovost notranjskega medu in ostalih čebeljih pridelkov.

Na dan praznika so moje čebelice obiskali otroci iz skupine Metuljčki iz vrta na Rakeku. Čebelam so zapeli tudi pesmico. Ogledali so si čebeljak in se posladkali z medom. ■

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJEI

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJEJEM, VIJAKI IN OKOVJEM, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM IN VSEM ZA DOM IN VRT.

Z MEGADOMOM DO
mega hiše

CELOVITA PONUDBA GRADBENEGA
MATERIALA

Akcije veljajo do 30. 6. 2020 oz. odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične. Pridelujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku se opravičujemo in ne odgovarjamo.

NAJ ZADIŠI PO
žaru

ZARI, PRIBOR ZA ŽAR,
BRIKETI IN OGLJE ZA
ŽAR, LEŽALNIKI, VRTNO
POHIŠTVO ...

VSE ZA UREJENO ZELENICO
IN OKOLICO DOMA

260⁰⁰ €

AKU POTISNA
KOSILNICA
DLM382Z MAKITA

MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • • www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE

- SUMMIT LEASING •
- NLB • DINERS OBROKI •

Solidarnost v težkih časih

☞ Maruša Opeka

Člani Rotary kluba Postojna-Cerknica so se po svojih močeh odzvali na pandemijo novega koronavirusa. Najprej z video posnetkom predavanja zdravnice **Karmen Pahor** o virusu, s pojavom prvih okužb v Sloveniji pa še s projektom šivanja zaščitnih mask. Zaradi velikih potreb so zbrali lastna in donatorska sredstva ter organizirali izdelavo 7.500 pralnih mask. Maske so izdelale šivilje društva Lokalc iz Postojne.

Razdelili so jih Regijskemu štabu Civilne zaščite (CZ) Notranjska, Zdravstvenemu domu (ZD) Postojna, Bolnišnici Postojna, Rdečemu križu Postojna-Pivka, Občinskemu štabu CZ Postojna, Domu upokojencev Postojna, Društvu upokojencev Postojna, Župnijski Karitas, ZD Cerknica, občinskemu štabu CZ Cerknica, ZD Ilirska Bistrica, občinskemu štabu CZ Ilirska Bistrica ter delno tudi podjetjem, ki so prispevala donacije. Župan Marko Rupar se je Rotary klubu zahvalil za donacijo. S 600 litri poklonjenega razkužila pa je Občino Cerknica in štab Civilne zaščite Cerknica razveselilo tudi podjetje Konem Color iz Ozeljana pri Novi Gorici. ■

Častitljivih 100 let gospe Julije Mikše

☞ Sandra Pirc ☞ Katja Opeka

Na lep, pomladni dan, 15. maja, smo imeli v DEOS, Centru starejših Cerknica prav posebno, praznično doživetje. V svoji sredi smo imeli jubilentko, domačinko in stoletnico, gospo **Julijo Mikše**. Polni vznemirjenja in veselega pričakovanja smo skupaj z gospo Julijo in njenimi svojci ta dogodek skrbno načrtovali. Vse priprave v posebnih okoliščinah so bile bogato poplačane že ob prvem širokem nasmehu naše stoletnice in vseh naslednjih, ki so sledili, ter ob prešerni volji ostalih prisotnih. Kot se za slavje spodobi, smo zaposleni strnili glasbene talente ter zapeli in zaigrali nekaj domačih melodij. Na slavlju se nam je pridružil še župan Občine Cerknica **Marko Rupar**. Izrekli smo voščila ter se podpisali pod misel Josipa Jurčiča, namenjeno tudi naši stoletnici, da »kar je večno lepo na človeku, ima svoj izvor in začetek v srcu, v domu ljubezni«.

Osebni praznik gospe Julije Mikše, ki pooseblja modrost, izkušnje, življenjsko lepoto in energijo, s katero bogati svojo okolico, smo proslavili v prijetnem vzdušju in si zaželeli optimizma in zdravih dni. ■

Podoknica stanovalcem Centra starejših Cerknica

☞ Janja Rupar ☞ Katja Opeka

Po dolgih tednih karantene se povečujeta občutek osamljenosti in želja po druženju. Starostniki, ki jesen svojega življenja preživljajo v domovih za starejše, so še ranljivejši, saj niso obkroženi s svojimi najdražjimi. Zaposleni v DEOS, Centru starejših Cerknica se trudimo, da bi bilo slabega počutja čim manj, zato skupaj s stanovalci večkrat zapojemo ali prisluhnemo znanim melodijam. Glasba nam preusmeri misli in daje občutek varnosti in domačnosti. V Centru starejših Cerknica smo v sodelovanju z ljudsko pevko **Damijano Škrli** izvedli koncert petja ljudskih pesmi na prostem. Damijana Škrli je pevka tria Odsev. Članice troglasno pojejo tako ljudske kot ostale pesmi. S tokratnim koncertom ljudskih pesmi smo obujali spomine na že pozabljene ljudske pesmi, ki so jih nekoč prepevali pod okni. Zapeli smo Meglice, En hribček bom kupil in Mi se imamo radi. Tokrat je petje odmevalo z balkonov in vrta cerkniškega centra starejših. ■

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotografija: **osebni arhiv**

Andreja Jernejčič

Čeprav se rubrika imenuje Ljudje med nami, Andrejo Jernejčič v domačih krajih težko srečamo. Po izobrazbi je novinarka, po duši pa predvsem popotnica, ki je zadnja tri leta po večini preživela v tujini. Pred tem je večinoma delala v medijih, a kljub temu vsak prosti dan izkoristila za krajše izlete in nekajtedenska potovanja.

Kaj trenutno počneš in kaj te je pripeljalo do tega?

Trenutno sem v Maroku, natančneje v okolici Agadirja. Tukaj sem poučevala jogo, preden so zaprli meje in ustavili mednarodni letalski promet. Z jogo se ukvarjam približno petnajst let, zato sem se odločila obiskati joga ašram v Indiji marca lani. Moj namen sprva ni bil poučevati, ašram sem obiskala bolj iz radovednosti in želje po poglobljanju znanja iz joge, ajurvede in sanskrita. Kmalu po tem sem prišla v Slovenijo in začela poučevati na željo prijateljev in znancev. V začetku septembra lani pa sem se odpravila v Maroko, kjer naj bi sprva ostala le kakšen mesec ali dva. V kraju, kjer živim, je ogromno surf šol, ki svojim gostom nudijo jutranje in večerne ure joge. Potrebe po joga inštruktorjih so tukaj kar velike, v Maroku pa žal joga še ni tako razširjena, da bi imeli dovolj svojih inštruktorjev. Tako nas je tukaj kar precej, tako na hitro bi rekla, da okoli 50, iz vseh koncev in krajev sveta. In tako sem čez glavno sezono, ki traja nekje od oktobra do aprila, ostala tukaj. Na dan učim dve do štiri ure joge, v prostem času pa surfam in s prijatelji raziskujem okoliške kraje in plaže.

Potovanja – kje vse si že bila in kateri kraji so se ti najbolj vtisnili v spomin?

Obiskala sem okoli 50 držav, ne štejem več in težko je izbrati le nekatere. Se pa v nekatere rada vračam, to so Indija in Tajska, pa Kanada, tudi v Maroku sem preživela kar nekaj časa, eno leto sem potovala po Novi Zelandiji, eno leto pa sem preživela v Torontu. Seveda se bolj vtisnejo v spomin države, kjer ostaneš dlje časa, pečat je vsekakor globlji kot kratke enotedenske počitnice. Največji vtis je name naredila Tajska, saj je bila to prva država izven Evrope, ki sem jo obiskala pred dvanajstim leti. To je bil zame kar kulturni šok – iz urejene, organizirane in čiste Evrope na ulice glasnega in pisanega Bangkoka. Takrat sem okusila Azijo in sedaj me vedno vleče nazaj. Indija je dežela številnih kontrastov, tako raznolika in pisana, da vsakdo lahko najde nekaj zase. Od dolgih peščenih plaž do smučišč in Himalaje, od džungle do starodavnih mestnih jeder, kjer se zazdi, da smo potovali nekaj stoletij v preteklost. Komaj čakam, da se lahko spet vrnem!

Kakšna prigoda, ki je zlepa ne boš pozabila?

Ja, zadnja prigoda je res čisto »karantenska«. Iz Maroka bi se morala vrniti že 17. aprila, a so do nadaljnjega vsi leti odpovedani, po trenutnih podatkih bomo ostali v izrednem stanju do 10. junija. Število novih primerov na dan sicer upada, tako da vsi upamo, da bomo kmalu lahko zapustili svoje domove. Sankcije so tukaj kar hude, v Maroku namreč na dan aretirajo tudi po več tisoč ljudi, ki ne spoštujejo

ukrepov. Tako se že kratek sprehod do plaže lahko konča precej klavarno, če imaš srečo, samo z opozorilom. Glede na število letov v mojem življenju je bilo to prvič, da sem nekje obtičala, da je bil moj let odpovedan in da ne morem domov. Na srečo imam tukaj prijatelje in hišo s pogledom na morje, s terasami in hribi neposredno za vasjo, kjer živimo, tako da nisem ujeta v kakšnem mestu kot številni drugi.

Ali se je tvoj pogled na domače kraje kaj spremenil glede na stvari, ki si jih doživela?

Absolutno. Ne glede na to, kaj se trenutno dogaja v državi, imamo izjemno srečo, da živimo v Sloveniji. Tega se začnemo zavedati šele potem, ko nekaj časa preživimo v tujini, predvsem v državah tretjega sveta, kjer so razmere povsem drugačne. Imamo čudovito naravo, čist zrak, pitno vodo, brezplačno zdravstveno oskrbo in izobraževanje – ogromno privilegijev, ki so samoumevni, ker z njimi živimo že od rojstva. Naši učitelji in otroci so v šolah varni. Imamo svobodo govora in oblačenja, svobodo tiska. Imamo potni list Evropske unije, ki nam omogoča potovanje v številne države. Spet zelo samoumevno in o tem na žalost ne razmišljam, ker nam ni treba. Seveda so razmere nekje po svetu tudi boljše – trava pri sosedih je vedno bolj zelena, ampak, ali ste morda pomislili, da je umetna?

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Korošče

Gručasto naselje sredi Vidovske planote. Med drugo svetovno vojno je italijanska vojska vas popolnoma opustošila. Lipa pri hiši Korošče 2 je z odlokom razglašena za naravno znamenitost. Od leta 2016 na Koroščem stoji tudi samodejna meteorološka postaja.

V turjaškem urbarju z začetka 16. stoletja sta zapisana Štefan in Luka Korošec (Korosetz). Priimek Korošec označuje osebo, ki je prišla s Koroškega. V urbarju iz 18. stoletja je posebna enota Korošče s številko 55 razdeljena na dve polovični kmetiji, ki jih je imel podložnik Jernej Korošec. V franciscejskem katastru iz leta 1824 so navedeni trije kmetje: na številki 1 Janez Zalar (Ta Duleini Korošec), 2 Anton Korošec (Ta Goreini Korošec), 3 Andrej Bečaj (Podružnek). V Klančarjevi hiši so nekdaj živeli turjaški služabniki, ki so skrbeli za imetje grofov.

Zalarji (Jakel) so s Koroščega odšli leta 1903. Leta 1900 je bilo v vasi 33 prebivalcev, v Krajevnem leksikonu iz leta 1937 pa so zapisani naslednji podatki: 13 prebivalcev, štiri hiše, en posestnik in trije kočarji. Pripisali so, da je rodnost šibka. Danes so v vasi tri hiše, ena je prazna, in trije prebivalci.

Čas druge svetovne vojne

Marija Lešnjak, rojena Rudolf leta 1939 na veliki kmetiji Korošče 2, pripoveduje o medvojnem dogajanju: »Ko je bila italijanska ofenziva julija 1942, so italijanski vojaki na vasi našli orožje za partizane v hiši, ki je bila takrat že groblja, prazna. Potem so vse moške pobrali po vasi, takrat je bil še

Vas Korošče leži na 820 metrih nadmorske višine.

od ata brat pri nas. So bili vsi pri nas v špajzu zaprti: Tone Rudolf, Tone Tekavc, Jože Rudolf, naš ata Tone Rudolf. Klančarja (Tekavca) so na Bloke odpeljali, ostale tri pa na Rab. Samo Jože, brat od ata, se je vrnil z Raba. Moj oče Anton Rudolf, rojen 1909 pri Koščakah, je leta 1942 umrl v taborišču na Rabu. Ostala je mama, jaz in moj bratec. Italijanski vojaki so požgali gospodarska poslopja in nas okradli. Imeli smo šest, sedem glav živine, notri so vse pobrali, tudi žlice. Hiša je ostala. Takrat je bil še stari ata živ. Ko je gorela štala, skedenj, kozolec, so rekli, da moramo proč, stari ata je ležal na peči in ni hotel iz hiše. Je rekel: »Ne grem nikamor, pa naj zgorim!«

Jože Rudolf, letnik 1939, Korošče 3, je tudi ostal brez očeta: »Moj oče Anton Rudolf (1903–1943) je bil od Koščakov doma. Tle na Korošče se je oženil. Tast jima je rekel, da lahko živita kar pri njih, dokler ne popravita hiše. Prva žena Rezka Rot s Koroščega 2 je čez eno leto umrla. Oče od pokojne žene je očetu dal nekaj zemlje, nekaj je moj oče dokupil. Se je drugič poročil z Marijo Hiti, rojena 1909, z Andrejčjega. Petkovo hišo, ki je bila med vojno požgana, je ata po prvi ženi poverbal, našo zdajšnjo je pa z mamino

Jože Rudolf je čebelar že več kot 40 let.

doto kupil. Ata je bil interniran na Rab, potem je v bolnici na Sušaku po osmih dneh umrl. Mama je ostala sama s štirimi otroki. Pred desetimi leti smo šli pogledat na Sušak. Jaz, moja sestra Marija, njen sin nas je peljal. Pridemo na Sušak notri, to je ogromno pokopališče, velik krog štirimetrski, je spomenik postavljen, ni imen. Takrat smo bili tudi na Rabu.»

Tudi Antona Tekavca, rojenega 1905, so leta 1942 ustrelili italijanski vojaki na Bloški Polici. Pri hiši so ostali žena in otroci: dva fanta in tri dekleta. Možakar z Bloške Police je pripovedoval Jožetu Rudolfu: »Povedi, iz katere hiše je bil tisti doma, ki so ga Italijani ustrelili pri Križni jami?« Je rekel: »Jaz sem ga prav videl, prav zraven sem bil.«

»Kaj vse so prestale te naše ženske!«

Jožetova sestra **Marija Škof**, rojena Rudolf leta 1938 na Koroščem, se spominja maminega pripovedovanja: »Ko so Italijani zažgali vas, smo bili nekaj časa sami, potem pa je prišla komanda od Svetega Vida, ki je bil ograjen z žico, notri je bil domobranski štab, da se mora Korošče izseliti v tisti obroč, saj so rekli: »Karušče ženske futrajo partizane!« In nas je, štiri otroke, mama naložila na voz, napregla kravo, pa smo šli k Svetemu Vidu k mamini sestri, ki je imela že sama štiri otroke; notri je bila še ena družina iz Štrukljeve vasi, vsi smo bili v dveh sobah in eni kuhinji. Deset otrok in mame. Spali smo tako: dali so dile s klopi ob peči na posteljo. Tako je bilo nekaj mesecev. Mama je hodila na Korošče obdelovat zemljo. Kdor je prišel, jih je ustrahoval: partizani, Italijani, domobranci, Nemci.«

Povojni čas

Marija Škof nadaljuje: »Najprej je Klančarjeva mama dobila kravico, sta z našo mamo orali. Potem je ta gornja mama dobila ene junce, tako so ženske orale in obdelovale vse na roke. Dokler niso sinovi zrasli, ni bilo moških na Koroščem.«

Marija Lešnjak je o letih po vojni povedala: »Nismo imeli poslopja, saj je vse zgorelo. Po vojni je mama kozolec potem odkupila pri Koščakih, da smo ga postavili. Zadaj za hišo je bila kovačija, ata je bil kovač. Tam smo imeli prašiče, živino, potem smo naredili štal, seno smo pa na podstrešje nosili. Mater je bil. Medvojni čas je bil hud, povojni pa tudi. V šolo smo hodili k Svetemu Vidu, pozimi smo se menjavali, kdo bo šel gazit naprej. Med vojsko, ko so ata odpeljali, je imel luknjo za štirno skopano, se je pa še vogal od hiše podrl. Denarja ni bilo, delovne sile ni bilo, treba je bilo pa vse popraviti. Vedno smo potegnili kratko: »Imaš grunt pa delaj!« Malna se spomnim, da smo šli hodit po grabnu, ko je mama rekla, da je bil tam Korošči maln pa žaga.«

Franci Lešnjak doda: »Pri sotočju Zale je po kamnih videti, da je bil objekt.«

Kmetija, tovarna, čebele

Jože Rudolf spregovori o pitni vodi: »Vodo smo imeli 200 do 300 metrov spodaj, tam je studenec. Ko sem bil otrok, smo jo večinoma nosili, nato smo začeli delati štirne, potem pa tudi štirne niso bile več zadosti, smo pa vodovod naredili. Prejšnji gospodarji so imeli pa bače, take sode na premi, pa so vozili. Mi smo s kravo vozili. Bila sta dva toka, izvir vsak zase; na zgornjem je pila živina, na spodnjem je bila voda za vse ostalo. Pozimi ni zmrznila. Vedno smo imeli dvoje živine, kravo pa telička, prašiča pa obvezno.

Takoj, ko sem leta 1961 prišel iz vojske, sem šel delat na Brest v Cerknico, kjer sem bil 35 let. Smo hodili s kolesi, z mopedi do Svetega Vida, potem pa na avtobus. Delal sem v montažnem oddelku, bil sem deset let na traku. Ko so šli starejši v penzijo, sem moral iti pa za popraviljača, kjer sem bil 25 let. Dokupil sem pet let, da sem šel lahko v penzijo.«

Jože Rudolf ima 38 panjev. »Čebele imam od leta 1977, stric pri Koščakih je imel tudi čebele. Začel sem takrat, ko je na jabolko priletel en velik roj, sem šel k sosеду in rekel, da je priletel roj. Je rekel: »Kar ometi ga.« Takrat ni bilo boleznin in se je lepo razvijalo. Če sem dal roj v panj, je še tisti vzrojil. Včasih nam je šlo fino, ko ni bilo boleznin – varoze. Se je samo razvijalo, sedaj nam gre pa samo nazaj. Smo imeli fangel v delavnici, poln meda. Eno leto sem konec julija stočil, sem dal satovje nazaj, 250 kil sem ga natočil do 15. avgusta. Zjutraj, ko je bila šest ura, je šla cela žnura v gozd. Sedaj ni več tega. Par let je kar slabo. Moj stric Matevž Rudolf je leta 1938 dobil na čebelarški razstavi srebrno kolajno za lipov kip čebelarja Antona Janše.« Jože Rudolf ima rad tudi ptice, napravil je gnezdilnice za sinice, pa tudi panjiček za čmrlje. Kljub temu da je bil nekaj let celo sam v vasi, pa se življenje vrača na Korošče, oživlja se tudi kmetijstvo, saj je Franci Lešnjak začel z vzrejo škotskega goveda angus. Vsaka roka, ki hoče delati, je v vasici dragocena, saj prispeva k temu, da hribovski kraji živijo ter se kulturna krajina ne zarašča.

Marija Lešnjak pred rojstno hišo. Na sklepniku vhodnega kamnitega portala je letnica 1824.

Društvo diabetikov Cerknica

Društvo diabetikov Cerknica, ki je bilo ustanovljeno leta 1994, je del Zveze društev diabetikov Slovenije. Takrat je štel le 16 članov, trenutno pa je v društvo vpisanih 114 diabetikov in 37 podpornih članov.

Skupaj društvo torej sestavlja 154 članov, ki prihajajo iz občin Cerknica, Loška dolina in Bloke. Imajo tudi člane iz Logatca, Črnič, Ajdovščine, Postojne in celo sosednje Hrvaške. Pobudnik ustanovitve društva je bil danes že pokojni **Janez Otoničar**, ki je društvo vodil štirinajst let. Kot diabetični bolnik se je zavedal pomena in nujnosti organizirane skrbi. V lokalnem okolju je veliko prispeval k ozaveščanju o bolezni.

Sladkorna bolezen ne izbira

Na svetu živi 194 milijonov ljudi s sladkorno boleznijo. V Sloveniji ima to bolezen osem odstotkov prebivalcev. Sladkorna bolezen ne izbira – ne po starosti in ne socialnem statusu. Dobi jo lahko vsak. »Po pregledu v referenčni ambulanti, pri 66 letih, so ugotovili, da imam sladkorno. Bil sem zelo presenečen, saj sem bil aktiven, imel urejeno prehrano ter nobenih zdravstvenih težav,« svojo izkušnjo ob določitvi diagnoze deli **Drago Frlan**, ki je od lanskega leta tudi predsednik društva. Po začetnem šoku je bila njegova prva misel, da se mora za obvladovanje bolezni informirati in poiskati podporo. Našel jo je v Društvu diabetikov Cerknica, ki ga je takrat še vodila **Doroteja Nared**. »Za sladkorno boleznijo zbolevalo čedalje mlajši ljudje, ki ostanejo sami s številnimi strahovi, vprašanji, težavami. Društvo je namenjeno temu, da z boleznijo lažje shajajo, da jih podučimo, zastopamo njihove potrebe,« našteva Doroteja Nared, ki je še danes v društvu zelo aktivna.

Predstavniki Društva diabetikov Cerknica na osrednji slovesnosti leta 2018 ob dnevu sladkorne bolezni v Brežicah

Sladkorna bolezen lahko obvladamo z znanjem in ozaveščenostjo. Gre za kronično stanje, pri katerem celice trebušne slinavke ne proizvajajo dovolj inzulina oziroma pri katerem telo proizvedenega inzulina ne more učinkovito rabiti. Glukoza, ki jo dobimo iz hrane, ima tako otežen prehod v celice, ki ne morejo normalno delovati. Zmotena je presnova ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob. Končni učinki bolezni so lahko trajne okvare, nepravilnosti v delovanju ali pa celo odpoved številnih telesnih organov. Tipični klinični znaki za nastanek sladkorne bolezni so: povečano izločanje vode iz telesa (uriniranje), dehidracija in huda žeja, slabo počutje, izguba teže, zmanjšana odpornost. Glede na nastanek

Telovadba na letovanju v Rogaški Slatini

delimo sladkorno bolezen na tip 1 in tip 2. Tip 1 (od inzulina odvisna sladkorna bolezen) se pojavi v otroštvu in mladosti (največ v puberteti) oziroma do 30. leta starosti. Je avtoimunska bolezen. Zdravljenje z injekcijami inzulina traja celo življenje. Za boleznijo tipa 1 je obolelih okrog deset odstotkov diabetikov. Za sladkorno boleznijo tipa 2 zbolijo približno 90 odstotkov vseh diabetikov. Ne gre za pomanjkanje inzulina, pač pa za odpor proti njegovemu delovanju. Pri zdravljenju zadoščajo dieta in antidiabetične tablete, sočasno je treba zdraviti tudi vzporedne težave – povišan krvni sladkor, maščobe v krvi, krvni tlak – oziroma zmanjšati preveliko telesno težo ter opustiti kajenje. Z leti lahko bolniki zaradi visokih vrednosti glukoze v krvi potrebujejo tudi zdravljenje z inzulinskimi injekcijami.

Poudarek na zdravem slogu

K slabšanju bolezni pripomorejo neustrezne življenjske okoliščine, kot so neprimerna prehrana, prevelika telesna teža, premalo gibanja in stres, zato v Društvu diabetikov Cerknica dajejo velik poudarek ozaveščanju o zdravem načinu življenja. V sodelovanju z Zdravstvenim domom Cerknica in krovno organizacijo pripravljajo strokovna predavanja z meritvami krvnega sladkorja in tlaka. To pa je le ena od njihovih dejavnosti. »Za dobro počutje, nove moči in prijetno druženje poskrbimo z organizacijo sedemdnevnega spomladanskega in jesenskega okrevanja v izbranem zdravilišču. Članom ta čas nudimo vso strokovno podporo,« pripoveduje Doroteja Nared. V njihovem programu so sicer še različne športne dejavnosti. Podajo se na pohode, organizirajo piknike s športnimi igrami, enkrat letno pa se na športno-rekreativnem srečanju snidejo s člani drugih diabetoloških društev. Pomembno mesto ima tudi proslava ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni, ki ga obeležujemo 14. novembra. Vsako leto drugo območno društvo pripravi slovesnost, ki se je udeležijo tudi člani cerkniškega.

Sogovornika poleg pomoči v obliki informacij in druženja poudarjata tudi humanitarno pomoč članom v stiski. »Na težke bolnike ne pozabimo. Z enkratno socialno pomočjo jim lajšamo finančno stisko ob koncu leta. Onemogle članke, ki se ne morejo udeleževati naših dejavnosti, v času praznikov obiščemo doma ali v centru starejših in jim s skromnim darilom polepšamo praznične dni,« pojasni Doroteja Nared. Drago Frlan doda: »Res je neprecenljivo, ko te gospa, ki je zaradi sladkorne oslepela, močno stisne za roko in čutiš njeno iskreno zadovoljstvo, da si jo obiskal.«

Pomen sodelovanja

V društvu se prijavljajo na občinske razpise, sodelujejo z Zvezo društev diabetikov Slovenije, pripravljajo predavanja, delavnice, meritve krvnega sladkorja in izlete tako za

Doroteja Nared (desno) je nekdanja dolgoletna predsednica, ki v društvu še vedno ostaja zelo aktivna.

Člane društva družijo tudi izleti.

Skupinska fotografija članov na tradicionalnem pohodu ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni.

bolnike, njihove svojce in ostalo zainteresirano javnost. Veliko je tudi pisarniškega dela pri prijavih na razpise in pri organizaciji dogodkov. Dela je veliko, aktivnih članov pa ni. Zlasti dobrodošli bi bili tisti mlajši. Čeprav sladkorna bolezen prizadene tudi mlajšo populacijo, pa se za vključitev v Društvo diabetikov Cerknica odločijo le redki. Večina članov je stara nad 80 let.

Vsem tistim, ki imajo sladkorno bolezen, pa se za članstvo še niso odločili, v društvu sporočajo, da pristopno izjavo lahko dobijo v cerkniškem zdravstvenem domu ali pa se obrnejo neposredno na predsednika Drago Frlana (telefon: 051 410 478, elektronska pošta: dragofrlan@gmail.com). Z včlanitvijo so upravičeni do prejemanja revije Sladkorna bolezen, v kateri so odgovori na marsikatero vprašanje bolnikov.

Društva so pomemben prispevek k lokalni skupnosti in družbi in tega bi se morali dobro zavedati. Mlajšim generacijam se to sicer ne zdi pomembno, vendar se je ravno z društvenim delovanjem, tudi v okviru Zveze društev diabetikov Slovenije, kakovost življenja izboljšala na različnih ravneh. Drago Frlan ocenjuje, da so glede na desetletja nazaj premiki veliki. Vzpostavile so se referenčne ambulante, bolniki so pod nadzorom diabetologov in v okviru zdravstvenega sistema spremljani tudi pri različnih drugih specialistih.

Prebudimo Slovenijo 2020

Prvomajska budnica, eden najbolj tradicionalnih in med ljudmi priljubljenih prazničnih nastopov slovenskega godbeništva, je ob jutranjem svitu zadonela tudi letos, a na povsem drugačen način, za katerega kljub lepemu dogodku najbrž vsi upamo, da ne bo postal – tradicionalen.

Budnica, h kateri so Zveza slovenskih godb (ZSG), Radiotelevizija Slovenija in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti povabili vse slovenske godbenike in ostale glasbenike, da z igranjem s svojih oken, balkonov in dvorišč prebudijo Slovenijo, se je po pozdravnem nagovoru predsednika ZSG **Borisa Selka** odvrtela ob 6.00 na frekvencah Vala 202, ko je najprej zaigral Papirniški pihalni orkester Vevče in za njim Godba Cerknica, ki je prebujala s Sepetovo klasiko Zemlja pleše v priredbi dirigenta **Mitje Dragoliča**. Godbeniško obarvano jutro na nacionalnem mediju se je nadaljevalo na televizijskem programu s predvajanjem skladb, posnetih na Musici creativi leta 2015, ko je orkester vodil cerkniški dirigent.

Mednarodni praznik dela, praznik delavstva, ki ga običajno poleg zvokov koračnic zaznamujejo zlasti rdeči nageljni in kresovi, ki na letošnji zadnji aprilski večer niso zagoreli, se je zaključil v oddaji Slovenski pozdrav na RTV Slovenija. Iz karantene so zaigrali Policijski orkester, Laška pihalna godba, Godba Medvode, Pihalni orkester Železarjev Ravne, Mestni pihalni orkester Kranj, Papirniški pihalni orkester Vevče in seveda Godba Cerknica.

Budnica, pesem, ki vzbuja narodno zavest, bi morala biti v časih, ko se karantena končuje, ko se odpirajo skorajda

vsa javna prizorišča, pravzaprav slišana vsako jutro in prebuditi zavest naroda, ki ga je kultura osnovala. Kultura je, kadar nam je mar. Za skupno dobro, za sočloveka. Glasba je pozitivna vibracija, merilo všečnosti pa ni le pozibavanje v ritmu, saj ima vsakdo od nas svoja obdobja, svoja čustva v posameznih življenjskih obdobjih ... svojo predzgodovino. Izobrazba je del kulture, kultura je del sveta in umetnost je preseganje samega sebe, vsakič znova, s takšnim ali drugačnim doživetjem. Kultura je, kadar nam je mar. Za kulturo. Da se jo zopet sliši, vidi, bere, da se na glasbenih in ostalih kulturnih dogodkih zopet zberemo za skupno dobro.

Notranjski Ikar, Alojzij Knap 1904–1933

Pri Klemenovih v Cerknici se je **Alojzij Knap** rodil leta 1904 kot eden izmed petnajstih otrok. Za šesti rojstni dan ga je oče Andrej peljal na ogled letalske prireditve v Miren pri Gorici, na kateri je Edvard Rusjan opravil uspešen let z letalom Eda V. Že naslednje leto je Rusjan tragično strmoglavil, Lojze pa je s senika spuščal papirnate aviončke in si želel postati pilot. V tistih težkih časih se mu je želja uresničila. Z osemnajstimi leti je odšel v pilotsko šolo v Kragujevac in jo končal z odliko. Kar nekaj let je opravljal delo pilota na zemunskem letališču pri Beogradu in opravil oficirski izpit za pilota lovca. Bil je med najboljšimi, če ne najboljši pilot svoje generacije. Bil je čedne zunanosti in njegovo srce se je ogrelo za lepo Belo iz premožne in ugledne beograjske družine. Njeni starši so tej vezi nasprotovali. Po bleščeči zmagi na mednarodnem aeromitingu se je še ne devetindvajsetleten podobno kot Rusjan 22 let pred njim z letalom vred zrušil v Savo. Rusjana so pokopali v Beogradu, Knapovo truplo so prepeljali v Cerknico, kjer je tudi pokopan. Njegovo zgodbo je zapisala **Snežana Brumec**, vnukinja Knapove sestre **Ivane**, v biografskem romanu *Eden izmed nas*. ■

www.dobreknjige.si

»Viralno ustvarjalno«

☞ Silvestra Kotar 📷 arhiv Cluster

Od 15. maja poteka tradicionalni projekt Teden ljubiteljske kulture. Članice vokalne skupine Cluster smo se odločile, da pripravimo javno pevsko vajo »Viralno ustvarjalno«, ki bo v petek, 12. junija, ob 19.30.

Zaradi še vedno veljavnih »protikورونا« ukrepov se bo vse skupaj odvijalo na spletni platformi. Vabimo vas, da se nam pridružite s klikom na našo Facebook stran @MepzCluster in prisluhnete, kako smo kljub prepovedi druženja našle način za ohranjanje svoje pevske kondicije. Vljudno vabljeni, da pokukate skozi virtualna okna in spoznate petje na drugačen način.

Če imate kakšno vprašanje, lahko pokličete na telefonsko številko 041 856 060 ali pišete na cluster@kdrak.si in z veseljem vam pomagamo. ■

URNIK
Knjižnice Jožeta
Udoviča Cerknica

junij 2020

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

ponedeljek – petek: 10.00–19.00
sobota: 8.00–13.00

Enota Ivana Matičiča Rakek

ponedeljek: 9.00–15.00
sreda: 13.00–18.00
petek: 13.00–19.00

Enota Maričke Žnidaršič Stari trg pri Ložu

ponedeljek: 9.00–15.00
četrtek: 12.00–18.00
petek: 14.00–19.00

Enota Ivana Čampa Nova vas

torek: 13.00–19.00
sreda: 10.00–14.00

**TEDEN
LJUBITELJSKE
KULTURE**

JAVNA PEVSKA VAJA

Cluster

PETEK · 12. JUNIJ 2020

ob 19.30.

Kje?

Na povezavi:
<https://tinyurl.com/yasf5rml>

Vabljeni na javno pevsko vajo »VIRALNO USTVARJALNO« in pokukajte skozi virtualna okna ter spoznajte petje na drugačen način.

Pridružite se nam s klikom na naši Facebook strani @MepzCluster in tako prisluhnete, kako smo kljub prepovedi druženja našle način, da ohranjamo našo pevsko kondicijo.

Če imate kakšno vprašanje, lahko pišete na cluster@kdrak.si in z veseljem vam pomagamo.

Šola na daljavo – skupaj do cilja

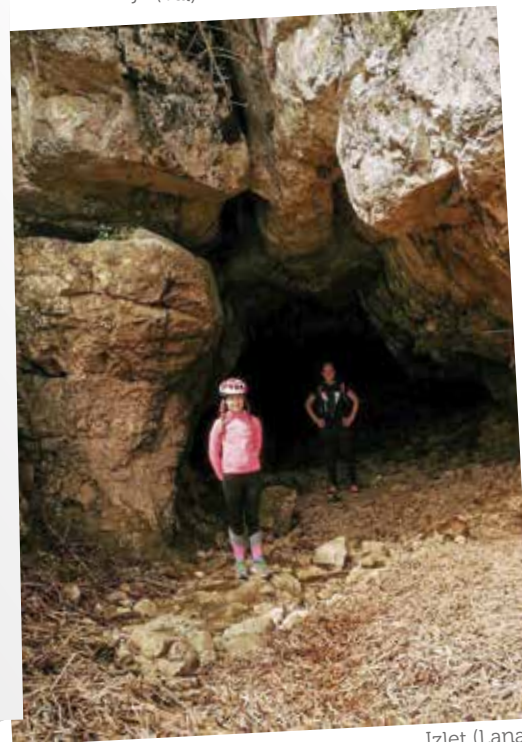
Zgodilo se je, kar se je. O tem je bilo že veliko napisano. Šole so zaprle svoja vrata. Učenci so ostali doma. Učitelji smo postali računalniški učitelji, brez obrazov. V vse hiške, hiše, stanovanja ... prav v vsak dom so priletela sporočila, kaj naj sedaj učenci delajo doma. Kaj naj preberejo, kaj naj si ogledajo, kaj naj napišejo, kaj naj izdelajo ... In so.

Tu pa nastopi razlog, zaradi katerega sem se odločila o tem javno spregovoriti. Starši ste se res v veliki večini odzvali pozitivno, z optimizmom, veliko volje in vneme. Postali ste motivatorji in gonilne sile otrokovih uspešno narejenih nalog. Vem, da so v vsaki uspešno rešeni nalogi in izdelku tudi vaše proste urice. Nekatero nalogo so prave male mojstrovine; naj bo to na likovnem, tehniškem, literarnem, glasbenem, naravoslovnem ali družboslovnem področju. Nekateri so se odzvali tudi pozivu akcije Simbioze šole in napisali pisemca in celo zapeli pesmi za starejše v domovih za ostarele. Veliko družin je čas za druženje izkoristilo za družinske izlete v okolici doma. Raziskovali so lepe skrite koticke gozda in našega jezera. S skupnimi močmi so nastale male raziskovalne naloge njihovih vasi. Prav je, da se jih pohvali. Menim, da so v tej zgodbi naredili veliko pozitivnega za vzgojo in medosebne odnose. Nekateri so stkali še močnejše družinske vezi in vem, da jih bodo tkali še naprej. Mogoče tudi na malce drugačen način kot pred tem vsiljivcem, ki nam je spremenil vsakdan.

Učiteljica 4. razreda OŠ Notranjski odred Cerknica,
podružnica 11. maj Grahovo

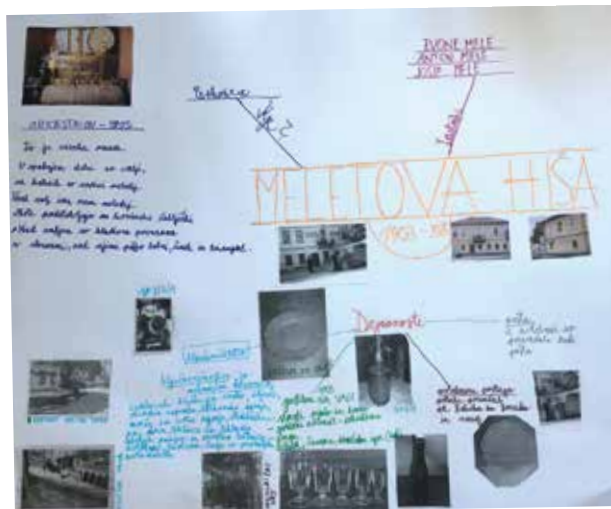
Dekoracija (Tai)

Izlet (Lana)

Grablje (Gaja)

Stara hiša (Tristan)

Ležalnik (Aljaž)

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Koronavirus spremenil načrte športnikov

Epidemija koronavirusa je močno posegla tudi na športno področje. Od marca naprej so bili odpovedani oziroma prestavljeni vsi treningi in tekmovanja; športni klubi, tudi pri nas, pa so se z izolacijo soočali na različne načine.

Košarkarska in nogometna sezona sta predčasno zaključeni, tekme, ki so preostale, pa so odpovedane. Pri košarkarjih so obveljali rezultati, ki so jih dosegli do takrat. Člansko moštvo si je tako zagotovilo obstanek v 3. Slovenski košarkarski ligi (SKL), mlajše kategorije pa naj bi igranje kvalifikacij za prvo ligo odigrale jeseni. Vse selekcije Nogometnega kluba Cerknica nastopajo v medobčinski ligi in ne državni, zato je rezultat postranskega pomena. Drugače je pri kegljanju in namiznem tenisu – do konca sezone jih loči manjše število tekem, zato bodo zadnji krogi še odigrani v novih terminih; predvidoma junija ali v začetku julija.

Odpovedani so bili tudi treningi, kar je strokovni kader izkoristil za dodatna izpopolnjevanja, športniki pa za individualno pripravo in vzdrževanje fizične pripravljenosti.

Darijan Vizjak, trener v Ping pong klubu Rakek, se je se v času epidemije vključil v, s strani Evropske unije, financiran projekt Razvoj kadrov v športu, kamor ga je na predlog Namiznoteniške zveze Slovenije izbral Olimpijski komite Slovenije, ki projekt izvaja skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport. Darijan je bil eden od le petih kandidatov izmed vseh panožnih športnih zvez v Sloveniji, ki je bil vključen v projekt. V Košarkarskem klubu (KK) Cerknica so se trenerji udeležili nekaj online izobraževanj, samoiniciativno prebirali strokovno čtivo in pogledali kakšen video, za kar med redno sezono velikokrat zmanjka časa. Tudi strokovni štab je v tem času vzpostavil komunikacijski kanal, v katerem so praktično vsak dan debatirali in razpravljali o košarkarskih temah.

Sicer pa je bil strokovni kader v domačih klubih – košarkarskem, nogometnem, kegljaškem in namiznoteniškem – zaposlen s pripravljanjem navodil igralcem, ki so, kolikor je bilo to le možno, treninge izvajali doma. Navodila so športniki prejeli po elektronski pošti, nekateri

še po telefonu, košarkarji so izkoristili tudi možnosti sodobne tehnologije in začeli izvajati treninge na daljavo prek različnih spletnih aplikacij (Zoom, Skype, Messenger ...). »Res smo se potrudili, da so bili trenerji v stiku s svojimi igralci in igralkami,« pravi **Urban Jernejčič** iz KK Cerknica.

Vsi klubi so v maju že začeli s treningi, vseeno pa z določeno mero previdnosti. »Veliko je nejasnosti, kako izvajati ukrepe pri ekipnih športih. Nogomet je kontaktni šport in ni mogoče zagotoviti varnostne razdalje, ki jo predpisujejo,« pravi **Gašper Lončar** iz Nogometnega kluba Cerknica. Nekateri namiznoteniški igralci so lahko trenirali že v času epidemije: »Tehnično so lahko delno vadili tisti, ki so imeli možnost namiznoteniške vadbe doma s katerim drugim družinskim članom, ki je tudi aktivni namiznoteniški igralec, oziroma so imeli možnost vadbe z namiznoteniškim robotom,« pravi Darijan Vizjak. Kegljači so z rednimi treningi začeli takoj, ko so dobili dovoljenja za vadbo v notranjih prostorih, a z določenimi omejitvami: »Od kegljaške zveze smo dobili podrobnejša navodila glede vadbe (število igralcev na treningu, razkuževanje, zadrževanje na kegljišču, uporaba kopalnice, uporaba lastnih krogel, cikel treninga itd.),« nam je povedal **Franc Gornik**.

In kako gledajo v prihodnjo sezono? Epidemija je spremenila kar nekaj načrtov košarkarjev, ki letos praznujejo 50-letnico kluba. »Glavno prireditev v sklopu praznovanja 50-letnice kluba smo prestavili na naslednje leto, sicer pa so načrti, da izkoristimo vsako uro treninga, ki jo imamo na voljo do konca junija. Za prihodnjo sezono pa težko karkoli rečem, saj nihče ne ve, kakšne bodo razmere takrat. V klubu imamo željo, da avgusta izpeljemo tradicionalen kamp v Savudriji, septembra pa treniramo in igramo tekme, seveda, če bo stanje v državi to dopuščalo,« še pojasni Urban Jernejčič.

Delovanje notranjsko-kraške podružnice Društva psoriatikov Slovenije

Naša podružnica ima člane iz občin Cerknica, Divača, Hrpelje - Kozina, Sežana, Idrija, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka, Vipava, Postojna in Koper. V letu 2019 smo praznovali 20. obletnico ustanovitve podružnice. V začetku leta 2020 je bilo včlanjenih 70 članov.

Sedež društva je v Postojni, kjer imamo tudi društvene prostore za sestanke in srečanja.

Na naslovu Jamska cesta 9 se vsako prvo sredo v mesecu dobivamo ob 18. uri. Srečanje začnemo s kratkim sestankom operativnega odbora, povezanega z aktualnim dogajanjem in načrtom aktivnosti. Sledijo pogovori s skupino za reševanje težav, povezanih s psoriazom.

Psoriza ali luskavica je namreč bolezen z več obzori. Pri vsakem bolniku se lahko razvija ali odvija drugače.

Tudi načini zdravljenja so pri različnih stopnjah bolezni lahko zelo različni. Nekateri imajo lažje oblike, ki se jih da vzdrževati z mazili, nekateri imajo težje

Stepp OBLAZNENO POHŠTVO
Sedežne garniture po meri
 Klasične in moderne oblike
SLOVENSKA KAKOVOST
 Hitri dobavni roki

-20%

na sedežne garniture
PO NAROČILU

www.sedezne-stepp.si

RAZSTAVNI SALON
 IC Podskrajnik 30
 Cerknica

01/ 70 58 031
 051 444 602
 stepp@siol.net

oblike luskavice, ki pa se jo lahko zdravi z biološkimi zdravili, obsevanjem. Na zdravljenje dobro delujejo tudi termalna zdravilišča, oddih na morju in sonce.

Zelo pomembno je imeti tudi dober oziroma zaupljiv odnos s svojim dermatologom, specialistom, s katerim se lahko pogovorimo o stanju bolezni in tudi o tem, kako bo zdravljenje čim učinkovitejše.

Z boleznijo se lažje spopademo, če se družimo z ljudmi, ki se soočajo s podobnimi težavami, in si izmenjamo izkušnje. Aktivnosti članov podružnice oziroma celotnega Društva psoriatikov Slovenije so usmerjene k udeležbam na različnih dogodkih: športne igre, srečanja podružnic, organizirani pohodi, strokovna predavanja za člane društva, sorodnike obolelih in širšo javnost. Zelo pozorni smo tudi na vzdrževanje socialnih stikov s starejšimi člani.

Širši javnosti psoriazom predstavljamo tudi v okviru društvenega glasila, ki izide dvakrat letno, ter prek predstavitev bolezni po osnovnih šolah.

29. oktober je mednarodni dan psorize. Člani društva takrat v postojnskem zdravstvenem domu ali pa tudi v kateri drugi občini v regiji pripravimo predstavitev dan za javnost.

Notranjsko-kraška podružnica Društva psoriatikov Slovenije vabi v svoje vrste vse, katerih »življenjska sopotnica« je luskavica. Informacije lahko dobite tudi na elektronski pošti info.notranjska@drustvo-psoriatikov.si in številki 051 622 056.

VGC v času koronavirusa in naprej

Delovanje Večgeneracijskega družinskega centra Cerknica (VGC) in s tem regijskega projekta Točka moči je koronavirus postavil pred edinstven izziv: kako vzdrževati stik in komunikacijo z udeleženci, ki v normalnih okoliščinah temeljita na fizičnih srečanjih?

Vse od začetka razglasitve epidemije smo vzdrževali stik z uporabniki prek elektronske pošte, ostalih digitalnih medijev in izvajali redne tedenske dejavnosti na nekoliko prilagojen način. Za učne delavnice začetna in nadaljevalna angleščina ter učenje slovenščine za priseljence smo tedensko pripravljali gradiva za samostojno učenje. Udeležencem smo omogočili, da so po izvedeni dejavnosti preverili rezultate. Prek aplikacij je potekala tudi učna pomoč za osnovnošolce. S tistimi uporabniki, ki so vpisani na seznam za prejemanje elektronske pošte, smo komunikacijo vzdrževali tako, da smo jim tedensko pošiljali raznolike članke in misli slovenskih in tujih avtorjev. Pri tem smo jih povabili k razmišljanju o zapisanem, aktualni situaciji in napovedih za prihodnost.

Skladno s sproščanjem ukrepov, vezanih na epidemijo, smo tudi v VGC ponovno začeli s fizičnimi srečanji na rednih tedenskih dejavnostih, pri čemer smo izvajanje dejavnosti prilagodili na več načinov – skupine udeležencev so manjše, skupaj pa skrbimo za dosledno upoštevanje splošno veljavnih ukrepov.

Tudi v prihodnjih mesecih bomo izvajali predvidene dejavnosti. Med poletnimi počitnicami (od 6. do 17. julija in od 11. do 28. avgusta) bomo izvajali počitniško varstvo za otroke prve triade (od šest do deset let) v obsegu osem ur dnevno (od 8.00 do 16.00) v skupinah po največ dvanajst otrok. V program bomo tudi tokrat vključili kosilo pri bližnjem ponudniku hrane, pristočasne dejavnosti in strukturirane učne delavnice (učenje angleščine, športne igre, izdelovanje predmetov iz različnih materialov). Prijave zbiramo od 1. junija dalje na elektronskem naslovu (druzinski.center.cerknica@gmail.com). Starše prosimo, da nam napišejo ime, priimek, starost otroka ter svojo telefonsko številko. Cena programa bo znana v začetku junija in bo objavljena na naši Facebook strani.

V jesenskem času načrtujemo izvajanje delavnic uporabe pametnih telefonov za starejše občane. Če bi nam želeli pri tem pomagati, nam lahko podarite svoje stare pametne telefone, ki sicer še delujejo, a jih ne potrebujete več. S tem boste soobčanom, ki si telefona ne morejo privoščiti, pomagali, da bodo imeli pametni telefon. V VGC pa jim bomo pomagali pri uporabi. Za vse dodatne informacije in vprašanja o tekočih in predvidenih dejavnostih smo vam na voljo na našem elektronskem naslovu in telefonski številki. Čudovito poletje vam želimo in ostanite zdravi! ■

Sopotniki znova na cestah

✉ www.cerknica.si 📧 Ljubo Vukelič

18. maja je Zavod Sopotniki začel z izvajanjem brezplačnih prevozov za starejše pod posebnimi pogoji, skladnimi s smernicami. Prioritetno izvaja prevoze na zdravniške preglede. Prevozi v trgovine bodo omejeni in izvedeni pod posebnimi pogoji. Več informacij: #SopotnikiCerknica, 041 703 060 (od 7.30 do 12.30). ■

Lesene konstrukcije
3D izris načrta
CNC razrez lesa

MGing

Nadstreški
Lesene terase in fasade
Krovstvo, kleparstvo in tesarstvo

Ravne in zelene strehe
Hidroizolacije

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green L root

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

Tatvine in odvzemi motornih vozil

Tatvine in odvzemi motornih vozil ter vlomi v vozila so pogosta kazniva dejanja. V Sloveniji letno ukradejo oziroma odvzamejo od 900 do 1100 motornih vozil, od tega več kot 60 odstotkov na območju Policijske uprave Ljubljana. Večina avtomobilov je v Sloveniji ukradena od 23. ure zvečer do 5. ure zjutraj.

Vozilo vam lahko ukradejo v manj kot petih minutah!

Avtomobil je mogoče nasilno precej enostavno odpreti, brez večjega napora in vidnih poškodb, za nasilni zagon motorja pa je potrebno posebno elektronsko orodje. Policijska statistika ugotavlja, da zelo redko izginejo vozila, ki imajo vgrajena kakovostne dodatne alarmne naprave.

Z ustreznim ravnanjem in varovanjem vozila lahko možnost tatvine, odvzema vozila ali vloma v vozilo močno zmanjšamo.

Največ za zaščito vozila lahko stori prav njegov lastnik.

Priporočila policije

- Ne parkirajmo na neosvetljenih ulicah in parkirnih prostorih. Uporabljajmo urejena parkirišča, garaže in garažne hiše.
- Ko zapuščamo vozilo, izvlecimo ključ iz kontaktne ključavnice, zavrtimo volan, da se zaskoči volanska ključavnica, zaprimo vsa okna in zaklenimo vrata vozila. Ne pozabimo na prtljažnik!
- Vozilo zaklenimo, tudi če ga parkiramo v zaklenjeni garaži.
- V vozilu ne puščajmo dokumentov vozila (prometnega dovoljenja, zelene karte, zavarovalne police, servisne knjižice).
- Alarmna naprava, ključavnica za volan ali menjalnik in druge varnostne naprave se splačajo le, če jih dosledno uporabljamo.
- Storilec lahko ob morebitnem vlamu v naše stanovanje ali hišo najde tudi kontaktne ključe in nam odpelje še vozilo. Kontaktnih ključev tudi doma ne puščajmo na vidnem mestu.
- Dogovorimo se s sosedom o medsebojni pomoči pri opazovanju oziroma varovanju vozila.

Ko opazimo, da so nam ukradli vozilo

O tatvini nemudoma obvestimo policijo. Pomembno je, da so o tatvini čim prej obveščene vse razpoložljive policijske patrulje, da lahko ustrezno ukrepajo, če vozilo opazijo. Ob prijavi podajmo policistu vse podatke, ki jih bo od nas zahteval. O svojem vozilu in predmetih v njem navedimo čim več podatkov oziroma značilnosti, po katerih bi vozilo oziroma navedene predmete prepoznali. Policiji sporočimo tudi, če smo pri tatvini zalotili storilca. Pri tem si poskušajmo zapomniti smer njegovega bega, njegov opis (spol, starost, velikost, obleka, posebne značilnosti obraza, hoje, govora in

drugo), registrsko številko, barvo, znamko in tip njegovega vozila.

Naša varnost je najpomembnejša, zato nikoli ne poskušajmo storilca prijati sami, zlasti če je fizično močnejši ali celo oborožen. Takoj pokličimo policijo!

OPTIKA - SLUŠNI APARATI - BIJESONANCA - PREHRANSKA DOPOLNILA

Izognite se čakalnim vrstam

Pomladinski HIT
Paket vsebuje
Kontrola dioptrije
+
Okvir (iz akcije)
+
Stekla (iz zaloge, CR)
že od 49 EUR dalje

BLUE CONTROL
Paket vsebuje
Kontrola dioptrije
+
Okvir po izbiri (iz naše ponudbe)
+
Stekla (Blue control)
- 30 EUR

PREMIUM
Paket vsebuje
Kontrola dioptrije
+
Okvir po izbiri (iz naše ponudbe)
+
Stekla (par progresivnih stekel)
- 50 EUR

Pokličite 065 550 665

CENTER VITALIS - OPTIKA POSTOJNA

Prešernova 1 POSTOJNA "Kulturni dom"
t: 08 16 17 555 e: info@optikapostojna.si s: www.optikapostojna.si

Avtor: **Lucjan Batista** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Rekuperacija

V prejšnjem članku smo govorili, kako dosegati zadovoljivo ugodje v prostoru z naravnim prezračevanjem. Stalno dosledno in zadostno prezračevanje je seveda povezano z več dejavniki: prisotnost v prostoru, vnos nečistoč iz zunanega zraka v prostor, padavine, mrzel zunanji zrak, vprašanje varnosti.

Želena kakovost bivanja dosežemo le s prisilnim prezračevanjem, s katerim sicer zagotovimo izmenjavo zraka v zadostnih in konstantnih količinah, vendar je to energetsko potratno. Za primerjavo samo podatek: za potrebe prezračevanja porabimo od 1,5- do dvakrat toliko energije, kot je dovoljena poraba energije za ogrevanje v pasivni hiši!

Zagotovo je prava rešitev prezračevanje z vračanjem toplote odpadnega zraka, tako imenovana rekuperacija. Naprave za prezračevanje objektov so grajene tako, da je z njimi možno izkoristiti toploto odpadnega zraka oziroma omogočajo vračanje toplote izstopnega zraka nazaj v prezračevalni sistem.

Naprava – rekuperator prek enega ventilatorja potiska zunanji zrak v stavbo, prek drugega pa ga iz stavbe odvaja. Med dovodnim in odvodnim zrakom se nahaja protitočni prenosnik toplote, v katerem toplota iz notranjega ogretega odpadnega zraka prestopa v hladni zunanji zrak, ki ga naprava dovaja v prostor. Prenosniki toplote so različnih izvedb – od kovinskih lamel (starejše izvedbe) do plastičnih mas, ki so toplotno dobro prevodne (novejše izvedbe). Tudi večina entalpijskih prenosnikov toplote (prenosnikov, ki poleg toplote omogočajo tudi vračanje vlage v prostor – običajno do 60 odstotkov) je narejena iz posebne plastike.

V povprečju lahko z rekuperacijo ponovno uporabimo do 90 odstotkov toplote, odvisno od potrebe po predgrevanju svežega zraka. To pomeni, da je temperaturna razlika med zrakom v prostoru in dovedenim zunanjim zrakom lahko od 3 °C do 40 °C. Sodobne naprave poleg vračanja toplote omogočajo tudi dogrevanje in hlajenje vstopajočega zraka, kar zagotavlja primerno temperaturo vpihovanega zraka tako v času kurilne sezone kot tudi izven nje. Pri pasivnih hišah je to lahko edini način ogrevanja prostorov.

Rekuperatorji so lahko lokalne ali centralne izvedbe. Pri obstoječih zgradbah lahko predstavlja montaža sistema razvoda v steno, strop ali v tla nekoliko večji gradbeni poseg. Zaradi neestetskega videza mavčno-kartonskih oblog, s katerimi oblečemo razvod, v takšnih primerih večkrat uporabljamo lokalne rekuperatorje. Vgrajeni so v steno posameznega prostora. Izkoristki so praviloma nekoliko slabši, gradbeni posegi običajno nekoliko manjši, ne pa tudi cenejši. Rekuperatorje lahko vgradimo v odprtino v zunanji steni, nad okno ali v razširitveni profil okna. Pri tem se moramo zavedati, da je naprava nameščena v prostoru, zato je hrup, posebno v nočnem času, lahko moteč, toplotni izkoristek in kakovost prezračevanja sta slabša, zlasti ko imamo dovod in odvod zraka na isti točki. Te slabosti lahko delno popravimo z rekuperatorji, na katere je mogoče priključiti cev za dovod ali odvod zraka; možnost je še, da prezračujemo prostore z vgradnjo parnega števila enot, ki z izmenjajočo smerjo zračnega toka dovajajo/

odvajajo zrak iz posameznih prostorov. Toplota odpadnega zraka se shranjuje v keramičnem jedru in ta toplotna energija prestopi na dovajani zrak.

Primernejši in uporabnejši je centralni prezračevalni sistem, predvsem pri novogradnjah, vendar mora biti pravilno zasnovan, strokovno izveden in redno vzdrževan (redna menjava filtrov).

Pri odločanju in izbiri moramo biti pozorni predvsem na: pravilno projektiranje in strokovno izvedbo naložbe – priporočila, toplotni izkoristek rekuperatorjev, porabo električne energije na volumsko enoto zraka, hrupnost naprave (naprava naj pri običajnem obratovanju dela s 50-odstotno zmogljivostjo zaradi manjšega hrupa, posebno ko je vgrajena v bivalnem prostoru), entalpijski izmenjevalnik (vračanje vlage v prostor – zlasti v zimskem času, ko imamo zaradi ogrevanja suh zrak) ter dobro in do uporabnika prijazno regulacijo sistema.

Kaj je še pomembno vedeti pri prisilnem prezračevanju z rekuperacijo? Morebitna kurišča, ki jih imamo v prostoru, za gorenje ne smejo uporabljati zraka iz prostora, ampak morajo imeti lasten dovod zgorevalnega zraka od zunaj. Poleg konstantne in energetsko varčne izmenjave zraka nam rekuperacija pomaga še do zdrave bivalne klime, izločanja cvetnega prahu in PM10-delcev iz prostorov ter preprečevanja prekomerne vlažnosti, povečanja koncentracije CO² in nastanka plesni. Ni nam treba skrbeti za odpiranje oken, s tem pa se znebimo težav z vdori mrčesa, s smradom in hrupom iz zunanega okolja. S sistemom rekuperacije bomo zmanjšali tudi stroške ogrevanja in povečali kakovost bivanja.

Od 1. junija svetovalci v energetskih svetovalnih pisarnah ENSVET ponovno začnejo s svetovanjem. Potrebna je predhodna najava na telefonski številki 01 709 06 10 ali po elektronski pošti ensvet@cerknica.si.

Veliki Kožljek na Javorniku

📷 Štefka Šebalj Mikše

Vzpon po planinski poti iz Dolenje vasi na Veliki Javornik nam je lahko v tem času kar dobrodošla priprava na bližajočo se glavno planinsko sezono. Planinci si pogosto zaželimo, da bi bil naš izbrani cilj razgleden, kar pa Veliki Javornik vsekakor ni. Zato velja pohod podaljšati za pol ure in korak usmeriti do razglednega Velikega Kožljeka.

Pot nadaljujemo mimo Fortina, po cesti, imenovani Podturnska, proti vzhodu. Po približno 20 minutah hoje je treba s ceste zaviti desno, na vlako, ki po desni strani zaobide prvo vzpetino. Samo še kratek vzpon po dobro shojeni stezi navzgor in že smo pri katastrskem mejnem kamnu iz leta 1823, na katerem je poleg drugih oznak napis Koschleck.

Razgled na Javornike, ki se raztezajo proti Snežniku, z Učko v ozadju, je pravo presenečenje. Kakšna zelena divjina! Na levo stran uzremo Loško dolino, ob čemer podvomimo, ali res vidimo tudi Kozji Vrh na Hrvaškem. Na desni strani nam je zelo blizu Sv. Trojica nad Pivko, zato sosednjo državo vidimo le delno. Ugibamo lahko dalje, katere kraje, poleg bližnje Postojne, še prepoznamo.

Potem ko se vrnemo na cesto, se lahko povzpnejo še na Debeli vrh in si naberejo mladih kopriv, saj smo za čemaž prepozni. Za sestop se vrnemo nazaj do Velikega Javornika, lahko pa uberemo pot mimo Jezerske Glažute in tako pohod nekoliko podaljšamo. ■

AKCIJA

pomlad & poletje

MADEROTERAPIJA / 210 €
10 obiskov

VACUSLIM / 130 €
6 obiskov

COOLIFTING / 45 €
GRATIS diamantni piling

PAKETI ZA RAZSTRUPLJANJE, OBLIKOVANJE, UČVRSTITEV TELES
5+1 **GRATIS** / kozmetika Thalion -15 %

5 x CRYO + KAVITACIJA + LIPO LASER + RF / 150 €

AQUAPEEL / 65 €

KRATKA COFFE BREAK NEGA OBRAZA / 34 €
30 min + **GRATIS** masaža rok

PAKET MADERO (10) + VACUSLIM (6) / 340 €

DEPILACIJA / 2+1 GRATIS
najcenejši predel gratis

YUMI KERATINSKO VIHANJE TREPALNIC / 36 €

PODALJŠEVANJE TREPALNIC / 49 €

ZOYA LAKI - 20 %

GELISH ROKE + NOGE / 47 €
s kratko pedikuro

TERAPEVTSKA MASAŽA HRBTA / 23 €
30 min

DERMACEUTIC KEMIČNI PILINGI - 10 %

Jitter d.o.o. Penzanceva 20, 1380 Cerklja na Gorenjskem, info@jitter.si

Savne in kozmetične storitve **SVAROG**

031 549 385

www.andifit-svarog.si

KUPONČEK 7 €

pri nakupu nad 50 €

Dan odprtih vrat Križne jame

📷 Gašper Modic

Društvo ljubiteljev Križne jame že tradicionalno organizira dan odprtih vrat Križne jame, v okviru katerega povabi občane občine Cerklja na brezplačen ogled jame z vožnjo po I. jezeru. Letošnji dogodek bo potekal v soboto, 13. junija. Možni termini ogleda so: 12.30, 14.30 in 16.30. Na ogled se je treba predhodno prijaviti na telefonski številki 041 632 153 (Gašper) ali prek e-pošte info@krizna-jama.si. V društvu obiskovalcem priporočajo, da imajo s seboj topla oblačila in dodatne nogavice. Za gumijaste škornje in ročne svetilke pa bo poskrbljeno. Društvo poziva obiskovalce, naj na ogled pridejo zdravi in upoštevajo varnostna priporočila glede razdalje, razkuževanja in mask v zaprtih prostorih. ■

Ni vode, ni pupkov

📍 Notranjski regijski park (NRP) 📷 Eva Kobe

V kraški vrtači v Pocinovem lazcu aprila in maja letos ni bilo niti kančka vode, kar je za ta čas zelo neobičajno. Spomladi, kadar je vode dovolj in je jezero polno, se napolni tudi vrtača, kjer si veliki pupki najdejo prijetno okolje za razmnoževanje. Odrasle dvoživke se vsako leto vračajo v kotanjo, kjer so se izlegle. Si bodo letos poiskale katero drugo? Na ožjem območju Cerknškega polja v času suše skorajda nikjer ni stoječih voda brez rib. To je zelo neugodno, saj so ribe neusmiljeni plenilci teh bitij. Zaradi grebena, ki se samcem na hrbtu pojavi v paritvenem obdobju, jih nekateri ljubkovalno imenujejo kar zmajčki.

Kadar je vode dovolj, najdemo velike pupke le še v Godeševem lazcu, a tudi ta je zdaj suh. V skrajni sili bi morda v ponikalnici Stržen našli kakšen zatok, kjer voda miruje in jo spomladansko sonce lahko dovolj segreje.

Morda bi tam rasle tudi nežne vodne rastline, v katerih liste samica velikega pupka zavije svoja jajčeca. A težko bi se v Strženu izognili ribam. Če se bo suša nadaljevala, se lahko zgodi, da letos z razmnoževanjem velikega pupka na Cerknškem jezeru ne bo nič.

Voda v tej vrtači se razlije, ko je vodostaj jezera na merilni postaji Dolenje Jezero višji od 220 cm. V okviru projekta KRAS.RE.VITA, ki ga sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija, je Notranjski park Pocinov laz, ki je bil že povsem zaraščen, pokosil, posekal grmovje in podrast v njem in povsem uredil območje. S tem smo velikemu pupku ob normalnih vodnih razmerah zagotovili boljše življenjske pogoje in poudarili vrtačo tudi kot naravno vrednoto. Upamo, da se bodo pupki ob obilnejših padavinah tudi letos vrnili v svoj Pocinov laz. Populacija je do letošnje suše naraščala, sploh odkar park laz redno vzdržuje. ■

Tematski vikendi – tudi letos bogat nabor aktivnosti v naravi

📍 Notranjski regijski park (NRP)

Ste za prijetno druženje v neokrnjeni naravi Notranjskega regijskega parka? Bi se želeli naučiti kaj novega o kraških čudesih, bi opazovali ptice Cerknškega jezera? Morda bi vam bolj ustrezala pravljičica o nastanku Cerknškega jezera med veslanjem s kanujem?

Tudi v letošnji poletni sezoni bo NRP poskrbel za pester nabor vodenih aktivnosti, ki bodo obiskovalcem na voljo vsako soboto in nedeljo.

Opazovali in poslušali bomo ptice, se naučili preživeti v naravi, raziskovali gozdove, veslali po jezeru, poslušali mite in legende, pohajkovali in kolesarili po Rakovem Škocjanu ter odkrivali živi svet okrog nas. Ob sobotah in nedeljah se bomo ob 10.00 dobili ob jezeru in se odpravili na novo pustolovščino. Vodenje bo za obiskovalce tudi letos brezplačno, saj je financirano iz evropskega projekta LIFE Stržen, so pa v ceno aktivnosti vštete dodatne storitve (izposoja rekvizitov, malica, praktično darilo). Celoten seznam aktivnosti, ki vas čakajo med poletnimi vikendi, najdete na naši spletni strani www.notranjski-park.si. Vodenih ogledov se boste lahko udeležili s predhodno prijavo na spletu. Da bo izkušnja čim boljša, je število udeležencev omejeno na največ 20.

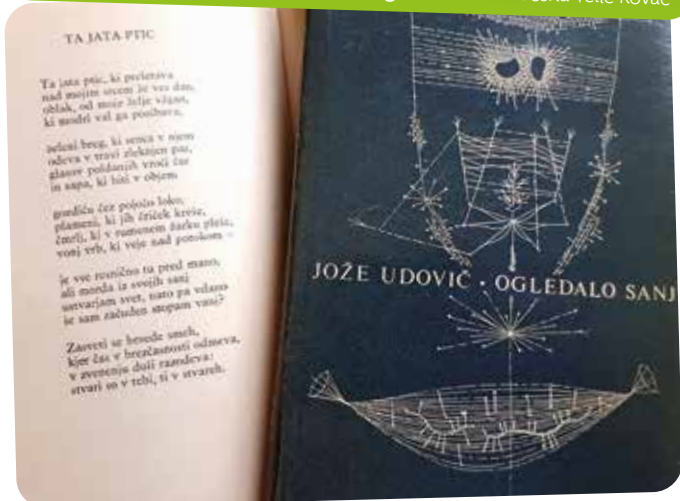
Zaradi zmanjšanja možnosti okužb s koronavirusom bo Turistično-informativni center (TIC) na Taboru 42 do nadaljnjega ostal zaprt. Vas pa z veseljem pričakujemo na terenskem TIC lojtrniku, ki vas čaka malo naprej od parkirišča na Dolenjem Jezeru, pri požiralnikih Rešeto. Lojtrnik bo deloval ob petkih, sobotah in nedeljah v juniju; julija in avgusta pa bo odprt vsak dan. Dobrodošli! ■

Jože Udovič/Manca Udovič: Ta jata ptic

Manca Udovič, klasična in jazzovska pianistka ter skladateljica, je pesem svojega prastrica Jožeta Udoviča prebrala na prav poseben način. Na spletni strani cerkniške knjižnice www.kjuc.si poiščite posnetek in prisluhnite, kako pesnikove besede zazvenijo, ko se s klavirskimi tipkami poigrava Mančini prsti. Pesem Ta jata ptic je izšla v Udovičevi prvi pesniški zbirki Ogledalo sanj (1961), za katero je prejel Prešernovo nagrado.

Iz Notranjskega muzeja Postojna sporočajo, da so spet odprli svoja vrata. Razstavo Muzej krasi si lahko ogledate po prilagojenem urniku, in sicer od torka do sobote od 10.00 do 17.00.

V Begunjah je na igriščih pri Brunarici spet mogoče igrati tenis

DJ Lara iz Grahovega

21-letna Lara Hace iz Grahovega postaja vse bolj odmevno ime nove slovenske tehno/house scene. Mlada glasbenica, ki nastopa pod imenom DJ Lara, je pred kratkim izdala novo skladbo Isolation.

OBČINA
CERKNICA

Na lokalni televiziji Oron, TV Notranjska, se bo v nedeljo, 14. junija, ob 13.00, v torek, 16. junija, ob 20.00 in v petek, 19. junija, ob 21.00 predvajal posnetek slavnostne seje občinskega sveta Občine Cerknica s podelitvijo priznanj Občine Cerknica in kulturnim programom.

Do 24. junija

Pisano zeleno

Razstava oblikovalke Eve Mazi

- V času urnika knjižnice
- V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice
- KJUC

26. junij–24. julij

Praznični nageljni

Razstava klekljarske sekcije KD Rak Rakek

- V času urnika knjižnice
- V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice
- KJUC in KD Rak Rakek

10. junij–10. september

Poletavci – poletni bralci 2020

Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran.

- Za šolarje od sedmega do dvanajstega leta
- KJUC in Mestna knjižnica Ljubljana

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V maju je 100. rojstni dan praznovala **Julija Mikše** iz Cerknice.

NOTRANJSKI
REGIJSKI PARK

OBČINA
CERKLJA OB GORI

TEMATSKI VIKENDI 2020

Vodeni ogledi po Notranjskem parku

VSAKO SOBOTO IN NEDELJO

